

KURUN

İtalya 1500 bombardıman tayyaresi daha yapıyor

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Fransa Iskenderun ve Antakya hakkında cevabını bildirdi

Haftada bir dünya siyasasına toplu bakış

İngiltere Avrupa işlerini kendieline almak istiyor

Viyana konferansının etkâri umumiye-ye bildirilen gizli safhaları

(Başmakalemiz 4 üncü sayıfamızda)

Viyana konferansı dün dağıldı

Verilen kararlar arasında

Avusturyada krallığın kurulmasından

ve Macar hudutlarının değiştirilmesinden

Bahis yok!

Londra, 13 (Hususi) — Viyanada İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında cereyan etmekte olan müzakereler bugün bitmiş ve İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano, Macar hariciye nazırı B. Kanya ile Peşteye gitmiştir.

Konferans, hiç umulmayan bir netice vermiştir: Filhakika, konferansın sonradan neşredilen tebliğ Macaristanın arazi statükolarının değiştirileceğine ve Avusturyada krallığın tesisine dair hiç bir kayıt bulunmamaktadır. Bu vaziyet bilhassa Peşte de inkisarı hayal uyandırmıştır.

GİZLİ NOKTALAR

Viyana, 13 (A.A.) — Üçler konferansının resmî tebliğinde işaret edildi. (Sonu: Sa. 2 Sü. 3)

Ankara, 13 (Telefonla) — Fransa hükümeti, Iskenderun ve Antakya hakkındaki cevabı notasını Paris elçimiz B. Suat Davaz vasıtasıyla hükümetimize bildirmişti.

Notanın metni bugün Hariciye Vekâletimize gelmiş bulunuyordu.

Şimdiye kadar Ankarada Fransız büyük elçisi B. Ponsot ile yapılan müzakereler ihzar mahiyette bulunuyor ve asıl müzakereler için Fransanın notamıza vereceği cevap bekleniyordu.

Bugün Hariciye Vekâletimize verilmiş olan Fransanın cevabı notası ile Antakya ve Iskenderun hakkındaki Türk — Fransız müzakereleri en esaslı safhasına girmiş bulunmaktadır.

Bugün

Müvezzilerinizden KURUN ilâvesini istemeyi unutmayınız

Bu sayıda

Alimin namusu: Sadri Eatemin çok güzel bir hikâyesi

Ayrıca

BAR KADINLARI: Hikmet Münir; Amerikada güzellik mektepleri nasıl çalışıyor? Beklediğimiz şiiir: İbrahim Hoyi; sinema, çocuk ve eğlenceli bir sayıya ile "Bugünkü Türkiyemiz", başlıklı resimli ve çok güzel ayrı bir sayıya.

Vaziyete Madrid Hâkim

Hükümet kuvvetleri tanklarla büyük bir taarruza geçtiler

Bir günde 2 bin kişi öldü!

(Yazıları 2 inci sayıfada)

İktisat Vekâletinin büyük bir eseri olarak Ankarada açılan küçük sanatlar ve el işleri kongresinde dün encümenler çalışmalarına devam etmişlerdir. Pazartesi günü umumi bir toplantı yapılacaktır.

Buradaki resimlerde İktisat Vekilimiz Celâl Bayar nutkunu söylerken ve kongreye iştirak eden murahhasların bir kısmı görülmektedir.

Alman İktisat Nazırı

Bugün tayyare ile şehrimize gelmesi bekleniyor

Yarın hemen Ankara'ya hareket edecek

Bir müddettenberi memleketimize gelmesi beklenen Alman millî iktisat nazırı ve Rayıştağ genel direktörü doktor (Schacht) bugün şehrimize gelecektir.

Doktor Schacht bu sabah Berlin'den gayet süratli bir tayyare ile hareket etmiş olacağına göre akşam üzeri saat on yedi sularında Yeşilköy istasyonuna varacak ve hükümet mümessillerimiz tarafından karşılanacaktır.

Doktor Schacht bu geceyi Perapal otelinde geçirdikten sonra yarın doğrudan Ankaraya gidecektir.

Beraberinde Rayıştağa mensup iki mühim şahsiyet daha bulunmaktadır. Esas itibarile Türkiye Cumhuriyeti (Sonu Sa. 6 Sü. 2)

B. Schacht

Muallim mektebi mezunları

Universiteye kabul edilecek

Kültür Bakanlığının hazırladığı kararname vekiller Heyetine verildi

(Yazısı 3 üncü sayıfada)

Bütün bekçiler

Maaşa bağlanmalarını istiyorlar

Fakat bir şartla..

Bir bekçi kaç lira ile geçinebilir?

Ankaradan gelen haberlere göre, Dahiliye Vekâleti bekçileri bir teşkilâta bağlamak üzere tetkikata girişmiştir. Bunun için de bazı Avrupa memleketlerindeki bekçi teşkilâtına ait nizamname ve talimatnameler getirilmiştir. Bu tetkikat bittikten sonra bekçiler hakkında bir kanun çıkarılacak, bütün bekçiler yeniden kurulacak teşkilâta bağlanacaktır.

Bekçilik bir meslek haline getirecektir.

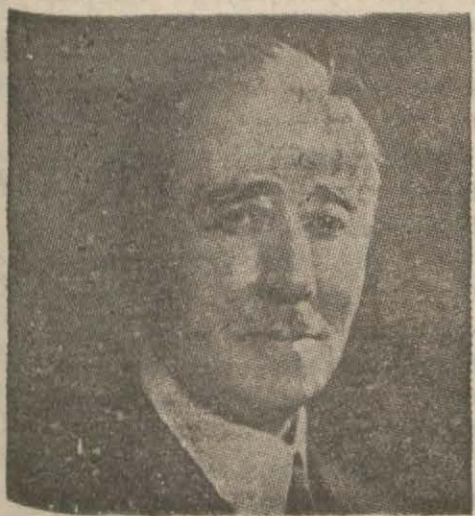
Halen bekçiler vazife noktasından polis merkezlerine bağlıdır. Maaşları yoktur. Evlerden, mağazalardan, dükkânlardan, şehir haricinde ise tarla sahiplerinden ayda muayyen bir ücret almakta ve bu para ile geçinmektedirler. İstanbulda birçok mahalle bekçileri arasındaki kazanç farkı ise çoktur. Ayda 10 lira alan bekçi olduğu gibi 70 — 80 lira kazanan bekçi de vardır.

Yeni kanunla bekçilerin sınıflara ayrılıp vazifelerinin ehemmiyetine göre maaşa geçirilmeleri de temin edilecektir. Bundan başka bekçilerin ilk tahsil görmüş olmaları da istenecektir.

Bekçilerin teşkilâta bağlanmaları etrafındaki bu haberler İstanbul bekçileri tarafından büyük bir ehemmiyetle karşılanmıştır. Dün bir arkadaşımız şehrin muhtelif yerlerindeki çileri tarafından büyük bir ehemmiyetle karşılanmıştır. Dün bir arkadaşımız şehrin muhtelif yerlerindeki çileri tarafından büyük bir ehemmiyetle karşılanmıştır.

(Sonu Sa. 6 Sü. 1)

E. Hüseyin Rahmi

Hüseyin Rahmi Parti tarafından Kütahya sayılam namzedi gösterildi

Ankara, 13 (A.A.) — Boş olan Çanakkale sayılamına Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi profesörlerinden Fazıl Nazmi Örkün, Maraş sayılamına Uşak eski belediye reisi ve Kırklareli C. H. P. eski başkanı Ankara ve Paris hukukundan mezun Alâettin Tiritöğlu, Kütahya sayılamına muharrir ve millî romancı Hüseyin Rahmi Gürpınar ve Yozgat sayılamına Hicaz hükümeti nezdinde maslahatgüzarmız Celâl Arat Parti Genbaşkurunca Parti namzedi olarak onaylanmıştır. Sayılam seçicilere bildirir ve ilân ederim.

C. H. P. Genel Başkan vekili İ. İNÖNÜ

Günlerin peşinden.

Gü'lenler ve ağlıyanlar

İspanya hadiselerinden dolayı bütün dünya aylardanberi endişede. Asilere yardım eden devletlerle Madrid hükümetine taraftar olan devletlerin birbirlerine karşı harekete geçmeleri ihtimali zihinleri daima işgal etmede. Dahilî harp dolayısıyla bir çok memleketlerin, bu arada tabii Türkiyenin ihracatı da kesildiği için herkes gibi Türk tüccarları da zarar görmekte.

Fakat bu umumî zarar ve endişe içinde memnun olanlar vardır. Çünkü evvelce bizim gibi fındık ihracatı yapan İspanyadaki son hadiseler neticesi olarak geçen sene en çok kilosunu elli kuruşa satılan Trabzon, Giresun, Ordu fındıkları bu yıl seksen üç kuruşa çıkmıştır. Bu senenin fındık hasılatı geçen seneye nisbetle daha az olduğu halde daha çok para getirecektir. Yani Karadeniz sahillerinde bir kaç şehre bu yıl sadece fındık satışından yirmi iki milyon lira girecektir.

Ancak umutlamak lazım ki İspanya hadiseleri karşısında asıl memnun olanlar Karadeniz fındıkçıları değil, Avrupanın silah fabrikalarıdır. Çünkü silah fabrikalarının İspanyaya silah satışından elde ettikleri kazançları milyonlar değil, milyarlar bulmuştur.

Hasan Kumçayı

SON HABERLER

Kral Edvard'ın Dalmaçya gezintilerinden sonra

İtalya 1500 bombardıman tayyaresi daha yapıyor

Ayrıca 140,000 Lire sarfile yeni tayyare üsleri vücuda getirilecek

"Nevyork Herald Tribune", gazetesinin muhabiri yazıyor:

140,000,000 lire sarfile on dört yeni tayyare sahasının inşa edilmesi ve diğer dört sahanın da büyütülmesi faaliyetini artırmak için Mussolini emir vermiştir. Bu cüzütamlar tamamlandıktan sonra İtalyan yarımadası ve Sicilya ile Sardunya adaları 130 muhtelif hava kampını ihtiva edecek, buna ilâveten 25 deniz tayyaresi limanları bulunacak ve netice itibarile vaki olması muhtemel hava hücumlarına karşı İtalyayı tam himayeye mazhar kılacaktır.

Bilhassa Adiryatik sahilinde yeni sahalara inşa edilmesi manidardır. Yugoslavya esas itibarile İtalyaya tehlike teşkil edecek derecede tayyareye sahip değildir. Fakat İngiltere ile Yugoslavyanın yakınlaşması işaretleri ve ziyeti değiştirmiştir. İtalyanların kanaatine göre kral Edvardın Dalmaçya sahillerine seyahati, başlıca bir İngiliz - İtalya harbi vukubulduğu takdirde Yugoslavyanın Dalmaçya limanlarından istifade derecesini teftiş içindir.

Son zamanlarda Fransa ile de gerginleşen münasebat, Mussoliniyi, bir çok yeni tayyare sahalari vücuda getirmeye ve bunların mühim bir kısmını sevkülceys mmtakalarda hava filolarını temerküz ettirmeye yarıyacak inme istasyonları şeklinde yapmağa sevk etmiştir.

Sardunyanın, Marsilya ve Tulona karşı askeri harekatta bulunmak üzere bir üs olmağa yarıyacağı da tahmin edilmektedir...

Aynı zamanda İtalya hükümetinin tayyare fabrikaları da gece gündüz tayyare inşasına meğuldür. Gayri resmi haberlerden anlaşıldığına göre hava nezareti 1500 yeni tayyare inşasını istihdaf eden bu senenin programını bitirmiştir. Bu tayyarelerin bir çoğu ağır bombardıman tayyareleridir.

İNGİLTERENİN VE ALMANYANIN SİLAHLARI

Londra, 13 (A.A.) — Avam Kamarası, liberallerin tavrını 131 reyeye karşı 337 reyeye redderek krala verilecek cevabın metnini reyeye müracaat edilmeksizin kabul etmiştir.

B. Baldwin müdafaa programının muhtelif noktalarını ve hava kuvvetlerinin artması üzerine bu programın tazammun ettiği muhtelif vazifeleri izah etmiş ve demiştir ki:

Bu vazifeler, müdafaa plânının inkişafına zarar veren ve onu geciktiren bazı mühim engellere rağmen takip edilmiştir. Engeller şunlardır: Akdenizdeki müşkül vaziyet, Renin tekrar ıssalı, Filistindeki zorluklar ve İspanya karışıklıkları.

B. Çorçil, Alman hava kuvvetlerinin en az 1500 harp tayyaresini bulmuş olduğunu, İngiliz hava kuvvetlerinin Almanyanınkine üçte iki nisbetinde faik bulunduğunu bildirmiş ve B. Baldwin de şu cevabı vermiştir:

Elimizdeki iyi malûmata göre, B. Çorçilin Alman hava kuvvetleri hakkındaki iddiası çok mübalâğalıdır.

Vaziyete Madrid Hâkim Hükümet kuvvetleri tanklarla büyük bir taarruza geçtiler Bir günde 2 bin kişi öldü!

Londra, 13 (A.A.) — Reuter ajansının öğrendiğine göre, İspanya dış işleri bakanı B. de Vayo akşam üzeri Londraya telefon etmiş ve Madrid cephesinde hükümetçilerin büyük mukabil taarruzunu teyit ile hadiselerin aldığı vaziyetten memnuniyetini izhar etmiştir.

Salamanka, 13 (A.A.) — Nasyonalistler tarafından nesredilen bir tebliğde haber verildiğine göre, Madrid cephesinde hükümet kuvvetleri tankların yardımıle kuvvetli taarruzlarda bulunmuşlardır. Nasyonalistler bu taarruzları püskürterek bir tank zaptetmişlerdir. Nasyonalist kuvvetlerin maneviyatı çok yüksektir.

Sevilla, 13 (A.A.) — Radyo ile nesredilen bir tebliğde askeri harekâtın dün biraz batılmış olduğu bildirilmektedir. Hükümet kuvvetlerinin Madrid cenubundaki bütün taarruzları püskürtülmüştür.

ŞEHİR TAHRİP EDİLİYOR

Madrid cephesi, 13 (A.A.) — Cumhuryetçilerin tahassün etmiş oldukları şimal istasyonu, dün bütün gün bombardıman edilmiştir. İstasyon, kısmen harap olmuştur. Payitahtta büyük yangınlar çıkmıştır. Gazhanede çıkan yangın üç gündür devam ediyor.

İKİ NAZİR MADRİTE DÖNDÜ

Madrid, 13 (A.A.) — Havas ajansı muharibinden:

Hariciye nazırı B. Delvayo ve adliye nazırı B. Gracia Oliver dün Valansiyadan buraya gelmişlerdir.

İki nazır, vaziyet hakkında B. Lar-

go Caballero'ya bir rapor vermek üzere Madrid müdafaa komitesi erkânı ile görüşmüşlerdir.

2.000 KİŞİ ÖLDÜ

Paris, 13 — Avıladan bildirildiğine göre Madrid cephesindeki muharebede dün 2.000 kişi ölmüştür.

PARALAR DAMGALANACAK

Paris, 13 (Hususî) — General Fran konun nesrettiği bir tamimde İspanya Millî bankasının çıkarmış olduğu banknotların nasyonalistler tarafından damgalanacağı, damgalanmayan paraların geçmiyeceği bildirilmektedir.

Fransız - Lübnan muahedesi imzalandı

Beyrut, 13 (A.A.) — Fransız - Lübnan muahedesi mahalli manda otoritelerinin huzurunda saat 9 da imzalanacaktır. Resmî binalar bayraklarla donanmıştır.

Ankarada yeni bir lise ve ortamektep yapılıyor

Ankara, 12 (Telefonla) — Maarif Vekâleti Yenşehirde Turgazda yeni bir lise binası yaptıracaktır. Atatürk adını taşıyacak olan bu yeni bina önümüzdeki ders senesi için yapılmış bulunacaktır.

Bundan başka Ulus matbaasının arkasındaki arsada büyük ve icabında liseye çevrilebilecek bir ortamektep yapılacaktır.

Troçki'nin vesikaları çalındı

Hollandalı bir âlimin kurduğu enstitünün Paristeki şubesinde 80 kilo ağırlığında büyük bir vesika yığını çalınmıştır. Odada bulunan yazı makinesi ve saire gibi kıymetli eşya yerine evrakın çalınması hadiseye esraren giz bir çehre vermiştir.

Hadisenin tahkikatı ile uğraşan Fransız polisi henüz bir şey söylemiyorsa da gazetelerin yazdığına göre, çalınan evrak Troçkiye ait vesikalardır. Troçki bu evrakı Pariste saklatmakta idi.

Hollandalı âlim Postlivimus ile Paristeki mümessili Nikolayevski, Troçkinin adamı sayılmaktadır.

Bu vesikaların çalınması Moskova'da Troçki ve arkadaşları aleyhine yeni takibat açılması da muhtemel görülmektedir.

Küçük bir macera

Bir Macar mütehasısı casus zannile memnu mntakada tevkif edildi

Şark şimendiferleri kumpanyasının hududa kadar olan yol dahilindeki hattın kıymetini takdir etmek için seçilen heyet Bay Müeyyedin başkanlığı altında tetkiklerine devam etmektedir.

Dün öğrendiğimize göre bu heyetle beraber tetkiklerde bulunmakta olan Macar tebaasından Bay Kres'in başından garip bir macera geçmiştir. Kres İstanbuldan çıkarken kendisine hüviyet verilmesi unutulmuş ve Muratlı memnu mntakasında tevkif edilmiştir. Kres, vazifeten bulunduğunu iddia etmiş de elinde bir vesika bulunmadığından serbest bırakılmamış ve yanına bir asker terfik edilmiştir. Tetkikat bu vaziyette devam ederken Çatalca kaymakamlığı hadiseden haberdar olmuş ve derhal hakkında tevkif müzekkeresi keserek B. Kres'i hapse sevk etmiştir.

Heyetin telgrafla Ankaraya müracaatı üzerine icap eden emir evrilmiş ve Kres bir müddet mevkuftan kaldıktan sonra, tetkikata devam etmek üzere serbest bırakılmıştır.

Amerika Cumur Reisi San Francisco'daki köprüyü NevYork'dan açtı

Amerikan Cumhur reisi Roosevelt San Francisco ile Okland arasındaki yeni bir köprüyü bir elektrik düğmesine basarak, modern tenvirat tesisatını faaliyete koymak suretile NevYorktaki dairesinden açmıştır.

Köprü'nün uzunluğu 17 kilometre ve sarfedilen para 77 milyon dolarıdır.

Viyana konferansı dün dağıldı

(Üstyam 1 incide)

len protokolün metni gizli tutulmaktadır. Tebliğde zikredilmeyen noktalar şudur:

Milletler Cemiyetinin evrensel hâle konulması, doğrudan doğruya diplomasiye ait olan işlerin Cenevreden alınması, paktın barış muahedelerinden tefriki.

Komünizmle mücadele, İspanyol milliyetperver rejiminin ileride muayyen olmıyan tarihte tanınması.

Habsburg hanedanının iadesi meselesinden hiç bahsedilmemiştir.

Vekiller Heyeti toplandı

Ankara, 13 (Telefonla) — Vekiller heyeti bugün meclisin toplantısından sonra Başvekil İsmet İnönü'nün başkanlığında toplanarak muhtelif işler üzerinde görüşmü ve bu işlere dair kararlar vermiştir.

Meclisin dünkü toplantısında

Berberlerin hafta tatili Kanun Lâyhası kabul edildi

Ziraat Bankasında çalışan mütekaitler meselesi - Ebelik meslek midir, sanat mı? - Askerî ve mülki tekaüt kanunları

Ankara, 13 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün Rafet Canitez (Bursa) nın başkanlığında toplanmıştır. Toplantıda evvelâ Çankırı mebusu Rifatle Maraş mebusu Mithatın vefatlarına dair olan Başvekâlet tekereleri, Kütahya mebusu Lütfi ve Yozgat mebusu Avni doğanın istifalarına dair olan takrirler kabul edildi.

ZİRAAT BANKASINDA ÇALIŞAN MÜTEKAİTLER

Yozgat mebusu Emin Drama, Ziraat bankasında ücretle istihdam edilen ve bir taraftan hazineden yetim maaşı alanların bu maaşları nisf ve rildiği halde aynı bankada çalışan tekaütlerin tekaüt aylıklarının kesilmesine dair olan şikâyeti bildirmiş ve tekaüt aylıklarının da yetim maaşları gibi verilmesini teklif etmiştir.

Bu teklife arzuhal encümeninin verdiği mazbata okunmuştur.

Arzuhal encümeni; yetim maaşı alıp ziraat bankasında ücretle istihdam edilenlerin yetim maaşlarının yarı olarak verilmesini kanuna uygun bulmakta ve Ziraat bankasında ücretle çalışan tekaütlere gelince bu hususta bu tekaütlerin almakta oldukları tekaüt maaşlarının yarı olarak verilmesine dair olan 1746 numaralı kanunda değişiklik olmaması ve 1932 senesi müvazenei umumiye kanununun 24 üncü maddesi ise tekiye edilmiş sermayesinin en az nisf devlete ait olan müesseselerde vazife ruhte edenlerin dahi 1452 numaralı kanunun hükümlerine tabi oldukları yazılmasına göre Ziraat bankasında ücretle çalışan mütekaitler hakkında hükümetçe yapılan bu muamelede bir uygunsuzluk görülmediği bildirilmiştir.

Mazbatadan sonra Emin Drama, bu meselenin daha evvel Meclise arz edildiğini ve henüz bu hususta bir karar verilmediğini söylemiş, binaenaleyh Meclisin tetkikine arz olunması lâzım geldiğine karar verilmesini teklif etmiştir. Bu teklif kabul edilerek meselenin Meclisin tetkikine arz olunmasına karar verilmiştir.

EBELERİN VERGİ MESELESİ

Bundan sonra ebeler hakkında gene Yozgat mebusu Emin Dramanın takriri ve bu hususta arzuhal encümeninin mazbatası okundu.

Emin Drama, söz alarak ebelerin sanatkâr olmadıklarını ve ebeliğin ilmi bir meslek sayılmayacağını, binaenaleyh kazanç vergisinin varidatı gayri safiyeleri üzerinden alınması lâzım geleceğini izah etti.

Refik Şevket, meselenin ebelerin serbest veya seyyar meslek erbabından olup olmadıklarını tanımak bakımından ttik edilmesinin doğru olmadığını ve bu hususun bir tefsir mevzuu olamayacağını; Süleyman Sırrı (Yozgat) Millet Meclisi kürsüsüne gelen her meselenin tetkik edileceğini söyledi ve bir takrir verdi. Takririnde ebeliğin meslek mi, yoksa bir sanat mı olduğunun tefsirini istiyordu. Takrir kabul edildi.

MENEMENDE İSKÂN EDİLENLER

Bundan sonra Emin Drama Menemenin Aliğa nahiyesinde iskân edilmiş olan Hüseyin ile 28 arkadaşına verilen evlerle samanlıkların arsalardan bir kısmının borçlandırılmak suretile bedellerinin hazinece istenilmediğinden ve bu vatandaşların bu hususta Meclise yaptıkları müracaattan bâhis bir takrir verdi. Meselenin sıhhiye encümenine havale edilerek tetkiki muvafik görüldü.

TEKAÜTLÜK KANUNLARI ÜZERİNDE

Askerî ve mülki tekaüt kanununun 2 inci maddesinin 1 inci fıkrasının değiştirilmesine dair olan lâyihanın birinci müzakeresi yapıldı ve kabul edildi.

Mühendislik ve mimarlık kanununa ek lâyihası subay ve askerî memurların tekaütliklerinin rütbe ve sınıflarına göre yaşlarını tayin eden kanunun değiştirilmesi hakkındaki lâyiha tetkik edilmek üzere encümenine havale edildi.

Birinci müzakeresi yapılan bu kanuna göre:

İkinci madde: Tekâüde istihkak müddeti aşağıdaki fıkralarda gösterilen tarihten başlar:

Kara ve deniz harbiye mekteplerinden çıkanlar için bu mekteplere duhul tarihinden,

Harp senelerinde harbiye mekteplerine bilfiil dahil olmıyanlar için talimgâhlardan yetişen subaylar talimgâhlara duhul tarihlerinden,

Harita ahzî tersim mektebinden yetişenler yarsubaylığa nasıpları tarihinden,

Askerî tıbbiye mektebi tahsilini bitiren tabiplerin subay nasımdan dört sene evvelki tarihten,

Askerî eczacılar, kimyager, diş tabipleri ve baytarların subay nasımdan üç sene evvelki tarihten,

Kıtadan yahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan subayların - 1455 numaralı kanunla askerî memur ünvanı almış olan mensubın ve memurini askerîye dahilirdir - duhul tarihlerinden,

Evvelce mevcut ikinci sınıf ihtiyat subaylarıyla sonradan yetiştirilen ihtiyat subaylarının - askerlik haricinde geçirdikleri zaman nazarı itibara alınmamak üzere - askerlik hizmetine ilk girdikleri tarihten,

Evvelce Harbiye mektebi muadili olarak deniz talebesi ünvanıyla çıkmış bulunanlar için deniz talebeliğine terfi eyledikleri tarihten,

Mülki ve askerî memurların maaşa geçtikleri tarihten,

Subayların gerek kendi hesabına ve gerek hükümet hesabına olaark ecnebi memleketlerde staj veya tahsilde geçirdikleri müddet bilfiil hizmetten sayılır.

Mülki memurların yalnız staj müddeti filî hizmet hesabına katılır.

Kıtadan ve yahut mülga sanayi mektebinden yetişmiş olan zabıtların mülki ve askerî memurların 20 yaşına vüsuldan evvel geçen hizmetleri tekaüt müddetine mahsup edilmez.

Mülga menşei küttabı bahriden çıkanlar için - birik kâtibi, (mülâzımı) astegmen nasbedildikleri tarihten.

BERBERLERİN HAFTA TATILI

Asım Us (Çoruh), Hakkı Tarık Us (Giresun) ve Hakkı Şinasi (İstanbul) tarafından berberlerin hafta tatiline dair verilen kanun lâyhası encümenin kabul ettiği şekilde aynen kabul edildi.

Meclis bundan sonra pazartesi günü toplanmak üzere toplantısına son verdi.

Maliye tahsilât kadrosunda

Ankara, 12 (Telefonla) — Maliye teşkilât kanunu mucibince tahsilât kadrosunun yarısı idareye hususiyeye devrolunmuş ve geri kalan kısmı da maliye tahsilâtına esas itihaz edilmişti. Buna rağmen 260 tahsilât kadrosu ile 200 tahsilât kadrosu için mevkuftutulmuştu.

Tahsil işlerinin de verimli bir hale getirilmesi için teşkilât kanununda şu şekilde bir değişiklik yapılmıştı muvafik görülmüş ve bu husustaki kanun lâyhası Meclise sevk edilmiştir.

Yapılacak değişiklik şudur: 1936 mali yılı umumî müvazene kanununa bağlı para cetvelinde maliye vekâleti kısmındaki 200 adet atlı ve yaya tahsilâtın 1936 senesine mevkuft kaydı kaldırılmış ve bazı yerlerde 260 tahsilât kâtibi bu cetvelden çıkarılmıştır.

Dil araştırmaları

"Lâtin,, kelimesi üzerinde bir tetkik

Yazan: Recep Peker

Bu (Latin) kelimesinin delâletini bütün dünya bilir. İtalyada bir kavim, kültürü ve bilhassa dili ile Avrupa'ya yayılmış. Bu kelime bir kavim ve kabileyelâlet edince ve onda da bir esalet, bir zekâ, bir kültür ve bir kültür dili tanınca o kavmin Ortaasyadan çıkmış olduğuna şüphe etmeyiz.

Fakat bunu biz söylemiyelim de henüz Türkün ve Türkçenin gafili bu lunan adamlar elinde sözleri daha çok makul olması lâzım gelen bir Avrupa'ya söyletelim.

Bu avrupalı "Michel Honnorat,, dir. 1933 de yazdığı (Demonstration de la parante des langues indo . europennes et semitiques) adlı kitabında (Latin) sözünün menşeiini izah ederken bunun (Lituan . Lituanie) nin aynı olduğunu söylemektedir. Bu yakınlık bize şunu gösteriyor ki o da som Türk bildiğimiz Lituanienlerin Avrupanın ortasından Alp dağlarını geçerek İtalyaya gelmiş olan Lituanlar olduğudur.

(Latin) kelimesi hakkında Fransızca Petit Larousse Illustre adlı lûgat kitabı şu izahatı veriyor:

((Latin "e,,) lat: Latinus Personne originaire du Latium. Catholique d'Occident. "adj., Qui appartient au Latium. ou a ses habitants.

Eglise chretienne d'Oksident, par opposition a leglise grecque.

Not — Kelimeye Larousse'ta verilen manayı gördük. Buna sadece gülünç ve çocukça mana verme derler. Kelimeyi bu yolda izah etmekten daha büyük gaflet olamaz. Hakikatte bu (Latin . lituan) kelimeleri Türkçedir. Bir Türk camiasının adıdır. Bunu evvelâ "Güneş . Dil teorisi ile anlayan gözler önüne koyalım; ondan sonra türlü Türk kelimeleri ile karşılaştırmayı teklif edelim.

Latin: ağ + al + at + ing

ağ: Anaköktür. Manası varlık, egodur.

al: Çok geniş bir saha ifade eder. İşte bu geniş sahada varlığın, egonun mevcudiyetini gösterir.

at: Kendinden evvelki manayı yapan, bunun yapılmış olduğunu gösteren bir Türk ekidir.

in "ing,,: Kelimenin manasını tamamlandırıp onu isimlendirir.

Bu izahattan çıkan mana şudur: Bir varlığın çok geniş sahada oluşu. Buna bir kavim, bir camia diyebiliriz, birbirlerine bağlanmış insanlar, egolar diyebiliriz.

Hic tereddüt etmemek lâzımdır ki kelimenin manası budur. Bu kelime bir kavim ve kab'le ifade eder.

İstoriik yolla anlıyoruz ki Latinler Ortaasyadan Karadeniz şimalinden garba göçen Türk muhacirleridir. Bir kısmı şimdi buldukları Lituvanya da kalmışlar, bir kısmı da İtalyaya gitmişlerdir.

Not — Bizim burada üzerinde durduğumuz Latin, Lituan kelimelerine verdiğimiz manalar görüldü. Bu kelimelerin ne kadar Türkçe olduklarını kavriyabilmek için bu söz ailesinden daha bir kaç Türk kelimesini hatırlatalım.

İlilmek — Tecemmu etmek.

İliştirmek — İlhak etmek, leffetmek, raptetmek.

İlkitmek — İddihar etmek, toplamak.

İlkmem — Cem'etmek, iddihar etmek, teraküm etmek.

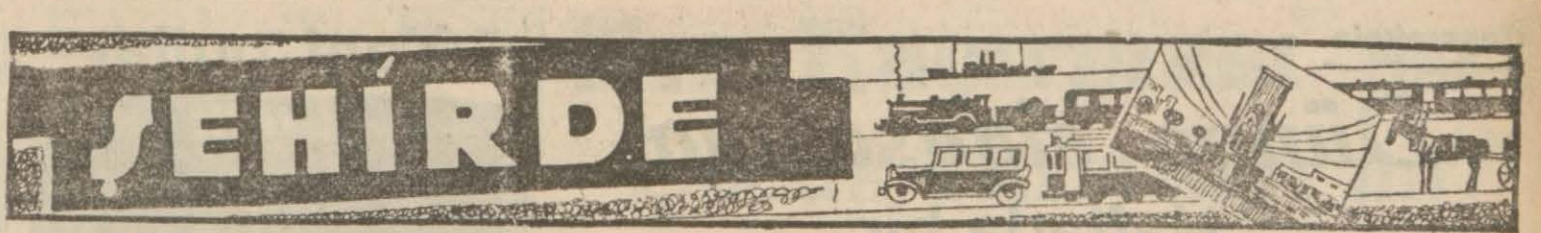
İlme — Vasletmek, ukde.

İlmi — Ripka.

İlmi — Âsude yer (yani ilin kona bileceği yer).

Bu sözler dilimizde yaşamaktadır. (İl hem kavim demektir, hem de onun yerleştiği yer demektir.

"ULUS,,

Dikkat

Sağdan yürüyenler için

Mühim kararlar alındı

Yolda yaya gidenlerin yolun daima sağ tarafını takip etmek mecburiyetinde olduğu evvelce yazılmıştı.

Bu şeklin tatbikine belediye memurları tarafından büyük bir ehemmiyetle devam edilmektedir.

Kanun tatbik edilmeğe başlıyalı bir aydan fazla olduğu halde henüz bir çok semtlerde halkın buna riayet etmediği yapılan teftişler neticesinde anlaşılmıştır. Belediye bu hususta yeni ve pek mühim kararlar almıştır.

Yarıdan itibaren halkın gidis vaziyeti sıkı sıkı kontrol edilecektir. Bilindiği üzere yolun sağından gitmeyenlerden bir lira para cezası alınmaktadır.

Köpek mücadelesi devam ediyor

Yeniden 800 köpek öldürüldü

Sokak köpeklerinin öldürülmesine devam edilmektedir. Şimdiye kadar yeniden yedi sekiz bine yakın köpek öldürülmüştür.

Buna rağmen son günlerde Erenköy, Göztepe, Çifte havuzlar, Kızıltoprak semtlerinde köpekler çoğalmış bulunmaktadır. Halk bunlarla mücadele için belediyenin dikkatini çekmek üzere bir dilekçe ile alâkadarlara başvurmuş tur.

Pusu kurarak

Karıkoca iki kişiye kıyanların duruşması

Çatalca'da bir kız meselesinden buğzederken Asımla karısı Nefiseyi, köy yolundaki köprü başında pusu kurarak öldürmekten suçlu Ali ile bu suçta fer'an alâkadar olmaktan suçlu İsmailin duruşmalarına, İstanbul ağırceza hakyerinde dün akşam üzeri devam olunmuştur.

Çatalca müddeiumumisi Kemal, Çatalca jandarma karakol kumandanı Abdullah onbaşı ve daha bir çok kişi şahit olarak dinlenilmişlerdir.

Müddeiumumi ve karakol kumandanı, Alinin, suçunu itiraf ettiğini anlatmışlardır. Duruşmanın devamı, daha başka bazı şahitlerin dinlenilmesi için kalmıştır.

Bu davada, öldürülenlerin on yaşındaki kızı Naziye, davacı yerindedir. Hakyerinde şöyle söyledi:

— Bu adamlar, anama da, babama da kıydılar. Benim yeryüzünde başka kimseciğim yok, ki davanın peşine düşsün!

BELEDİYEYE TEŞEKKÜR

Festivale iştirak eden Çoruh millî gurupu namına Çoruh valisi belediyeye bir teşekkür telgrafı göndermiştir.

Diğer taraftan festival münasebetile şehrimize gelen Yugoslavya millî gurupu da belediyeye teşekkür etmiştir.

Kültür Bakanlığı çocuklar için hikâye kitapları hazırlıyor

Mevcut çocuk kitapları kontrolden geçirilecek

ilk okul himaye heyetleri bu yıl daha geniş surette çalışmaya başladı

Muallim Mektebi mezunları

Üniversiteye alınacak

Kültür Bakanlığı 6, 5 ve 2 senelik muallim mektebi mezunlarını üniversiteye kabul etmeğe karar vermiş ve bu hususta bir rapor hazırlamıştır.

Rapor tasdik edilmek üzere Heyeti Vekileye verilmiştir. Raporun tasdikinden sonra muallim mektebi mezunları girdikleri fakülte şubesine göre en çok, 2 sene nihayetinde bir günlük imtihanı vereceklerdir.

Olgunluk imtihanlarından mezun olan muallimler orta tedrisat kadrosunda çalıştırılacaktır.

Bugün, Bakanlığın bu karardan istifade edecek olan ilköğretim muallimlerinin adedi 12.000 dir.

Adapazarından kaçan kıya suçlusu, burada yakalandı

Adapazarında Hasan adlı biri, Hatice isimli bir kadını öldürerek, İstanbul'a kaçmıştır. Hasanın kaçışı, Adapazarı kaymakamlığından çekilen bir telgrafla buraya bildirilmiş ve dün, suçlu, İstanbul'a gelmiş, derhal yakalanmıştır.

Müddeiumumilikçe Sultanahmet ikinci sulh ceza hakyerine verilen Hasan, hâkim Salâhattin Demirelli tarafından sorguya çekilmiş, inkâr etmiştir.

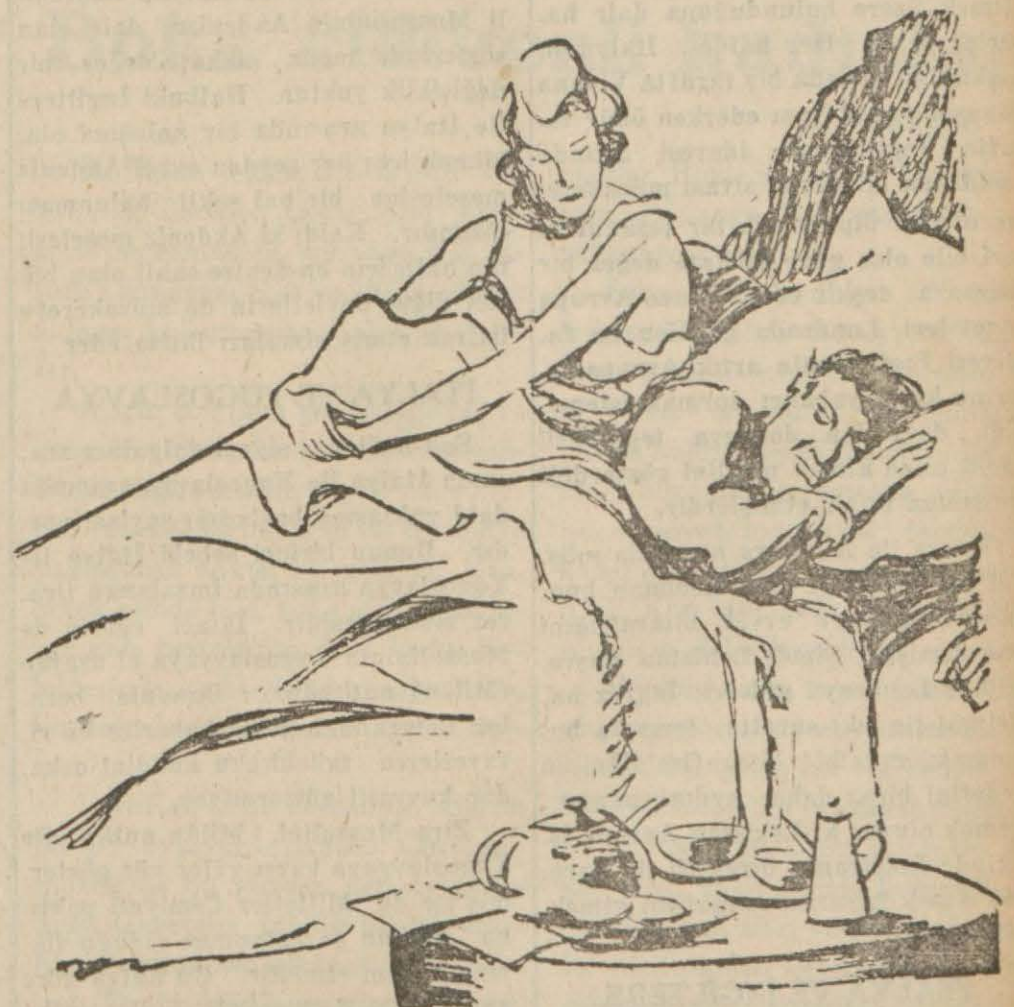
Hkim, suçlu hakkında tevkif müzekkeresi kesmiştir. Hasanın tahkikat derinleştirilmek üzere Adapazarına gönderilecektir.

İstanbulda ne kadar ahşap bina var?

Yapılan bir istatistiğe göre bugün İstanbulda ahşap ve kârgir olarak 146.379 bina vardır.

Bu bina miktarının 70 bini yalnız ahşap, 7193 ü hem ahşap hem kârgir, 69186 sı da tamam kârgir binadır.

Bir hesap

— Evleneli tam iki sene oldu. Yani 730 gün
— Hayır. 730 gece.

Kimler kapıcı olarak alınabilecekler?

Yeni hazırlanan talimatnameye müstahdemler için dört madde kondu

Belediye bundan sonra alacak kapıcı ve sair hademeler için bazı şartlar koymuştur. Şimdiye kadar millet okulundan şahadetname almış olanlar bu gibi vaz'elere tayin edilmekte idiler. Yeni hazırlanan talimatnameye müstahdemler için dört madde konmuştur:

- 1 — İlkokulu bitirmiş olmak
 - 2 — Şehirli ve askerliğini yapmış olmak
 - 3 — Yaşı 30 dan yukarı olmamak.
 - 4 — Bedenî kabiliyeti tam olmak.
- Talimatnamede ayrıca konan bir maddede göre bu gibi kapıcı ve hademeler yanlarında yamak olarak hiç kimse bulundurmuyacaklardır.

Arazi tahriri için masraf kâfi gelmedi

Arazi tahrir işine son zamanlarda büyük ehemmiyet verilmektedir. Fa-

Yeşilköy kazasında mes'ul kim?

Yeşilköyde çarpışan iki lokomotif dün Sirkeci garına getirilmişlerdir. Kaza yerinde rayların da yerinden oynadıkları görülmüş ve tamirine başlanmıştır. Çarpışmanın makinistin dik katsizliği yüzünden olduğu söylenmekte olmasına rağmen henüz kat'i netice alınamamıştır. Kaza yerinde diğer bir lokomotifin manevra yapması mutad olmadığından evvelki gece manevra yapılırken gelen lokomotifin samafora dikkat etmediği, çünkü kapalı olacağını tahmin etmediği de söylenmektedir.

kat belediyenin bu işi tamamlamak için ayırdığı masraf kâfi gelmemiştir.

Bu masraflara tekabül için belediyeye maliyeden (5000) lira istemiştir.

HALKIN DİLEKLERİ

Halk da bekçilerden şikâyetçi

Fatihte Sofular caddesinde oturan okuyucuları -

"Bekçilerin hiç bir kontrole tabi olmıyarak kendi bahçelerine bırakılmaları bilmem ne dereceye kadar doğrudur?.. Bu bekçilerin ayrıca bizim mahallede olduğu gibi bahçelerine daha ziyade çalmaya başlıyor. Çünkü hiç bir bekeği aldığı para mukabilin-

de makbuz vermediği için, bir ay evvelki vaziyeti unutup geçen bir aylığı da almıya kalkıyor; ve tabiatile bütün mahalle müşkül bir vaziyette kalıyor. Acaba bu vaziyetin düzeltilmesi nasıl kabül olabilir?..

KURUN — Bekçiler hakkında yeni bir talimatname yapılması düşünülmektedir. Bugünkü nüshamızda bu meseleye dair bir tetkik yazısı sizi tenvir edebilir!.

Başmakale

Dünya siyasetine Haftada bir Toplu bir bakış

VIYANA KONFERANSI

Haftanın en mühim hadisesi İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano'nun Viyanaya giderek burada Avusturya ve Macaristan hari. ciye vekilleri ile konuşması olmuştur. Kont Ciano daha evvel Berline gitmiş orada Alman devlet adamları ile anlaşmış olduğundan diğer taraftan ya. kın bir zamanda Londraya da giderek İngiliz hükümeti ile de anlaşma mü. zakereleri yapacağına dair haberler geldiğinden Viyana konferansı tabii olarak her tarafta alaka uyandırmış. tir.

Viyana konuşmaları hakkında ge. len ilk telgraflar Habsburg meselesi. nin şimdilik mevzuu bahsolmadığını gösterdi. Vaki Avusturyada anlaşma aleyhtar olan bugünkü hükümet Ar. şidük Ottonun Avusturya kralı olma. sını istiyor. Fakat Almanya bu pro. jeye aleyhtar olduğu gibi diğer se. bepler dolayısıyla Yugoslavya da aynı vaziyette bulunduğundan şimdilik bu tasavvurun tehiri muvafık görülüyor. Hattâ bir gün Habsburgların krallı. ğını iade teşebbüsü olsa bile bunun mutlaka plebisit yoluyla yapılacağı tek. rar tekrar ilân olunuyor. Bu mese. lede İtalyanın nokta-i nazarı gelin. ce, Arşidük Ottoy, kral olmasından sonra İtalyan hanedanına bir izdivaç ile bağlamak olduğu anlaşılıyor.

İşte Viyana konferansının Avus. turya ile Habsburglara ait olan cep. hesi budur. Macaristanın mecburi askerlik usulünü kabul ettiği hakkın. da gelen haberler de bu memleketle taalluk eden kısmını göstermiştir. Fa. kat iş bundan ibaret kalacak mı? Bu nokta belli değildir. Zira Macarista. nın silâhlanmaktan maksadı, her hangi bir taarruzu defetmek için mü. dafa tedbiri mahiyetinde olmadığı malumdur. bugün dokuz milyon nü. fusu olan Macaristan hudutları hari. cinde bulunan dört milyon Macarı. alarak on üç milyon nüfuslu bir dev. let haline gelmek arzusunda. İtal. yan Başvekili Mussolini de (Milân) nutku ile Macaristanın bu idealine müzaheret göstermiştir. Onun için Viyana konferansının efkârı umumi. yeye bildirilmeyen gizli safhaları da bulunduğu muhakkaktır.

LONDRA KONUŞMALARI

İtalya hariciye nazırı Kont Ciano Viyanada bulunduğu sırada Lehistan Başvekili Bek de Londrada bulun. yordu ve orada İngiliz devlet adam. ları ile büyük Avrupa meselelerini konuştu. Diğer taraftan Yugoslavya saltanat naibi Prens Polün Londraya gitmek üzere bulunduğu dair ha. berler geldi. Her halde İtalyanın başkanlığı altında bir tarafta Viyana konuşmaları devam ederken öbür ta. rafta İngilterenin idaresi altında Londrada bir takım siyasi müzakere. ler olması diplomatik bir tesadüf e. seri bile olsa gene dikkate değer bir manzara teşkil eder. Bazı Avrupa gazeteleri, Londrada görülen bu fa. aliyeti İngilterenin artık Avrupa iş. lerine karşı yabancı durmak isteme. diği, doğrudan doğruya teşebbüsü kendi eline almak meylini gösterdiği manasına tefsir etmişlerdir.

Rusya ile Almanya arasında müş. küil bir vaziyette olan Lehistan bun. dan bir müddet evvel bitaraflığını ilân etmişti. Şimdi Lehistan Başve. kilinin Londraya giderek İngiliz ha. riciyesi ile sıkı surette temasta bu. lunması, evvelki bitaraflık ilânının hedefini biraz daha aydınlatmıştır. Demek oluyor ki Lehistan Avrupa iş. lerinde Londranın direktifi ile hare. ket etmek kararını muhafaza etmek. tedir.

İTALYA VE İNGİLTERE

Son günlerde İngiltere ile İtalya arasında bir anlaşmanın yakın oldu.

Kont Ciano

ğu rivayeti çoğaldı. Bu rivayetler nereden çıkıyor? Bu türlü sayıala. rın dayandığı hakikat nedir?

Epice bir zaman evvel İngiltere hükümeti (Adisababa) daki elçisine mezuniyet vermişti. Fakat son za. manlara kadar elçilik binası İngiliz askerleri tarafından muhafaza edili. yordu. Bu defa İngiltere hükümeti buradaki askerlerini de çekmiştir. Fazla olarak elçilik binasının muha. fazasına dikkat edilmesini mahalli İtalyan memurlarından rica etmiştir. Bu tarzı hareket İtalyanın Habesîs. tandaki vaziyetini hukukan tasdik et. mek mahiyetinde olmamakla beraber fiilî vaziyeti kabul etmek demek ol. duğundan Avrupanın siyasi mahfel. lerinde alaka ile karşılanmıştır. Son. ra İtalya ile İngiltere arasında yapı. lan yeni bir ticaret mukavelesi sanki. yonlardan mütevellit zararlı neticele. ri bertaraf etmeğe müstenit bir şe. kilde olması da İngiliz — İtalyan münasebetlerinde bir salâh eseri ola. rak görülmüştür.

İngiltere ile İtalya arasında bu türlü siyasi tezahürat olurken Ital. yan gazetelerinin İngiltereye karşı o. lan neşriyatında da bir değişiklik vardır. Şimdiye kadar İngiltereye şiddetle hücum eden bazı İtalyan ga. zeteleri bu hücumlarını kesmişler, mülayim bir dil kullanmağa başla. mışlardır.

— İşte bu vaziyet dolayısıyla İngi. liz — İtalyan anlaşması rivayetleri meydan almıştır. Bilhassa İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano'nun Lon. draya gideceği haberleri bu rivayet. lere kuvvet vermiştir. Eğer Kont Ci. anonun Londra seyahati tahakkuk e. derse iki hükümet arasında bazı an. laşma esasları bulunmuş olduğuna hükümlenabilir.

Bununla beraber İtalyan Başveki. li Mussolininin Akdenize dair olan sözlerinde henüz dikkate değer bir değişiklik yoktur. Halbuki İngiltere ile İtalya arasında bir anlaşma ola. bilmek için her şeyden evvel Akdeniz meselesine bir hal şekli bulunması lâzımdır. Kaldı ki Akdeniz meselesi. nin halli için bu denize sahil olan bü. tün diğer devletlerin de müzakereye iştirak etmiş olmaları iktiza eder.

İTALYA VE YUGOSLAVYA

Son haftanın siyasi dalgaları ara. sında İtalya ile Yugoslavya arasında dahi yaklaşma başladığı şayiata var. dır. Bunun birinci sebebi İtalya ile Yugoslavya arasında imzalanan tica. ret muahedesidir. İkinci sebebi de Mussolininin Yugoslavyaya el uzatan (Milân) nutkudur. : Bununla be. ra Belgrad'dan gelen haberler bu ri. vayetlerin tahakkuku ümidini o ka. dar kuvvetli göstermiyor.

Zira Mussolini, Milân nutku ile Yugoslavyaya karşı güler yüz göster. miş ise de Milletler Cemiyeti paktı. na, sulhu parçalanmaz olduğu fik. rine hücum etmiştir. Bu nutka göre anta' silâh ile kuvvetli olanlar sulha nail olabilecektir. Mussolini Küçük Antant ile anlaşmak şöyle dursun, bu

Yeni pullar

Fransada işsizlere yardım maksadıyla çıkarıldığı haber verdiğimiz pullar. lardan ikisi

ÖLÜM

Tophane müşiri Fethi Ahmet Paşa mahdumu, Mahmut Celâlettin Paşa oğlu Ahmet Fazılın zevcesi ve ölü Manyasi zade Bay Refikin baldızı İstan. bul belediyesi sabık makine mü. hendisi Fethi ve Refiğin valdesi bay. an Hayriye vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü cumartesi günü saat 11,30 da Erenköyünde Şenyo'da 38 ci il. mektep karşısındaki hanesinden kaldı. rılarak namazı öğle vakti Erenköy camisinde edâ edildikten sonra Sah. rayceditteki aile mezarlığına defni hâki rahmet kılmacaktır.

Cenabi hak kederde ailesine sabrı cemil ihvan buyursun.

antantın adını bile ağzına almak is. tememiştir. Diğer taraftan Mussoli. ni, İtalya ile anlaşmak istiyecek dev. letleri İtalyan — Alman cephesine çağırmıştır. Onun için Mussolini Milân nutkunun esaslarında ısrar e. decek olursa Orta Avrupada sulh ve anlaşma faaliyetlerinin eskisinden zı. yade zorluklara uğrıyacağı kanaati vardır.

İSPANYA HADİSELERİ

İspanya dahil harbi en dehşetli bir safhaya girmiştir. Cumhuriyet hükümeti Madridden (Valans) a çe. kilmiş, fakat şehri asilere terketme. miştir. Hükümetin çekilmesine mu. kabil Madridde bir harp komitesi teşkil edilmiş, bu komiteye bütün sol. cu partiler iştirak etmiştir. Harp komitesi Madridi müdafaa için icap. eden her türlü vazifeleri üzerine al. mıştır. Bu arada her gün birbirini tutmayan haberler geliyor. Asi ge. neraller bir taraftan şehre girdikle. rini ilân ediyor, öbür taraftan şehri müdafaa eden harp komitesi bu türlü neşriyatı yalanlıyor. Muhakkak olan şudur ki dahil harbin fecaati bü. tün dehşetle her tarafta devam edip gidiyor. İki taraftan hangisinin kati muvaffakiyet neticesini alacağı henüz kestirilemiyor. Yalnız Almanya ve Macaristandaki İspanya elçilikleri şimdiye kadar Madrid hükümetini temsil ettiği halde bu hafta içinde asi generaller bayrağını çekmiştir. Bu hadise dahil harbin neticesi hak. kında dikkate değer bir tezahür ola. rak telâkki edilebilir.

İNGİLTEREDE KİSMİ İNTİHAP

Son hafta içinde İngilterede yapı. lan kısmi bir intihap tahminlerin hi. lâfına olarak işçi partisinin mağlubi. yeti ile neticelenmiştir. Bu netice İspanya hadiselerinin İngiliz efkârı umumiyesi üzerinde yaptığı tesire miyar olarak gösterilmektedir. Ha. kikatı halde İspanyada iktidar mev. kiine geçmiş olan sol partilerin müf. rit hareketlere girişmesi yüzünden ordu generalleri isyan etmiş, bu is. yan, son dahil harbe kadar varmış. tir. Bundan dolayı İngiliz intihapçı. larının gösterdikleri temayül işçi partisine karşı biraz daha dikkatli davranmak lâzım geldiği kanaati ile ifade edilmektedir. Bu itibarla bu. günkü İngiliz kabinesinin vaziyeti biraz daha kuvvetlenmiş telâkki olun. maktadır.

ASIM US

Bütün İstanbul ve Türkiye halkının göreceği büyük film

Antakya ve Iskenderun filmi

SUMER Sinemasında

Ana vatan hasretile yanan 280 bin Türkün ATATÜRK'üne ve şanlı bayrağına kavuşmak için her türlü müşkülata rağmen yaptıkları toplantıları, İstiklâl marşını söyleyerek Türk şehitler âbidesine çelenk koymaları fesleri nehre atıp şapka giymeleri merasimini ve güzel An. takya ve Iskenderunun manzaralarını gösteren ve bütün zorluklara ve takiplere rağmen çekilen Türkçe sözlü bu filmi evvelki akşamdanberi binlerce kişi YAŞA sesleriyle alkışlamaktadırlar. Siz de mutlaka görünüz.

Taşra sinemacılarına

Her yerde görülmesi lâzım olan bu filmi sinemalarında göstermek isteyenler.

İstanbul Beyoğlu Yeşil sokak No. 23 Özel film adresine müracaat etmelidirler.

Görülmemiş - Duyulmamış
Bir Muvaffakiyet

İPEK Sinemasında 2 büyük film birden

Mazurka ve çapkın genç

Pola Negri Geceleri saat 8,20de iki film birden

DANIELLE DARRIEUX ve Henri Gart

Polis Haberleri

Bir çocuk balık tavasına düştü

Gazlıçeşmede Nevzat adında bir çocuk yolda balık kızartılan tavanın içine düşerek yanmış, yarası tedavi altına alınmıştır.

RAKİ ÇALMIŞ — Beyoğlunda Kul oğlu sokağında Mehmedin lokantasın. dan rakı çalıp kaçan İzzet yakalan. mıştır.

BİR ÖLÜM SUÇLUSU YAKALANDI
Bundan bir müddet evvel Adapaza. rında umumî kadımlardan Hatice a. dında birini öldürdükten sonra kaç. mağa muvaffak olan Serezli Kel Ha. san dün Kılıçkızazarda ikinci su. be memurları tarafından yakalanmıştır. Hasan cinayeti itiraf etmiş, cumhuri. yet müddeiumumiliğine verilmiştir.

UÇ OTOMOBİL KAZASI — Şoför Alinin idaresindeki 1999 numaralı o. tomobil köprüden geçerken Mustafa adında birine çarpmış, başından yara. lamıştır. Şoför yakalanmıştır.

* Şoför Yahyanın idaresindeki 2872 numaralı otomobil de Aksaray. da üç yaşında Fethi adındaki bir ço. cuğa çarparak sol bacağından yara. lamış, suçlu yakalanmıştır.

* Şoför Hırantın idaresindeki 2140 numaralı otomobil Tarlabasından ge. çerken Ahmet adında birine çarparak yaralanmıştır.

KAVGADAN SONRA — Balatta Süleyman ile Kiryako kavga etmişler, Süleyman Kiryakoyu yaralamış ve ya. kalanmıştır.

YEDİ KİŞİ ARASINDA — Asma. altında çuvalcılık yapan Hasan, diğer çuvalcı Cemil, Abdullah, Haydar, Ali Asger, Mahmut, ve Ali tarafından so. pa ile dövülmüş, suçlular yakalanmış.lardır.

Yeni Eserler:

ARKİTEKT (Mimar)

Bu aylık derginin 68 inci sayısı bir çok zengin münderecat ile çıkmıştır.

Şehirçilik mütehassısı Dr. Wagner'in İst. anbul plânı, Mimar Zeki Sayarın başka mem. leketlerde iç kolonizasyon, mimar Kemal Al. tanın Bizans eserleri üzerinde Türk mimari eserleri ve mimar Celâl Reşadın Ankarada bir pansiyon binası, mimar Samih Kaynağın Büyükdada bir villası ile Berlin olimpiyat stadı ve daha bir çok meslekî yazırları ve eserlerle intişar etmiştir, tavsiye ederiz.

Moskovadaki tevkifleri
Almanya protesto ediyor

Berlin, 13 (A.A.) — Alman hükü. meti, Moskovada bazı Alman vatan. daşlarının tevkifi münasebetile Sov. yet hükümeti nezdinde protestoda bu. lunmağa büyük elçisini memur et. miştir.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

Tebebaşı Dram kısmı

Bu akşam saat

20,30 da

AYAK TAKIMI

ARASINDA

Fransız Tiyatrosu

Operet Kısmı

Bugün saat 14 de Çocuk Tiyatrosu

FATMACIK ve akşam saat 20,30 da

MASKARA

TAKSİMDE - MAKSİM

TİYATROSUNDA

HALK OPERETİ

16 ikinciteşrinden

itibaren

Zozodalmıs ve Fom

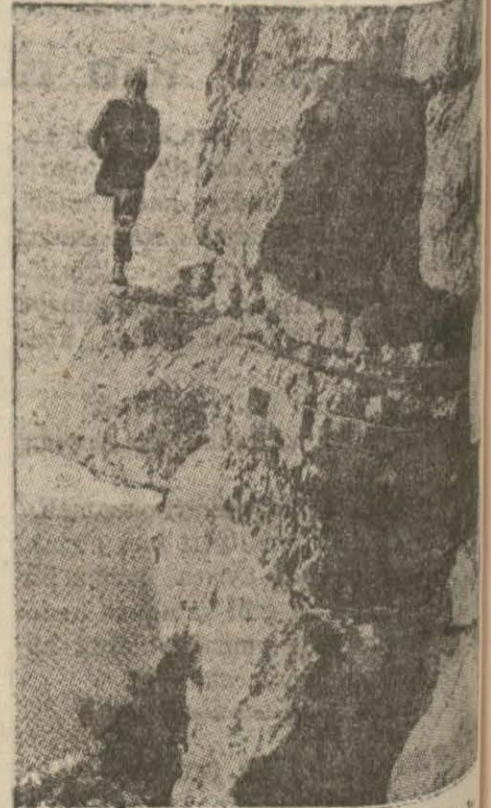
kosun iştirakile

PİPİÇA

Büyük operet

Yeni kadro - Yeni Bale

Keçi ayaklı bir sporcu

Rocer Çumi isimli bu İngiliz tek. bacaklı olmasına rağmen en trimant. maz kayalara çıkmaktadır. İşte bu. rada bu şayanı hayret dağıcıyı Cenev. re civarında Sabv dağının en tehlikeli. bir kenarına kuş gibi konmuş olar. mız görmekteyiz.

Amur mansabında altın

Jeologlardan mürekkep bir heyet. Amur nehri mansaplarında zeang. altın madenleri keşfetmiştir. Bu ke. şif, bizatihi ehemmiyetinden başka. Uzak Şark altın damarlarının menş. hakkında yeni malûmat vermekte. ması bakımından da ayrıca jeoloj. ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Anasını Gör Kızını Al

Roman Yazan: Sermet Muhtar Alus No.17

Cicianneciğim, avuç doluları para kazanacağım. Kuruşlar, ikilikler, çeyrekler önüme yağacak. Darphane gibi para keseceğim!

Bunun nereden sökün edeceğini de anlatıyor:

— Hani köprü yok mu köprü, Gala köprüsü?.. Orada şemsiye lâstik, köprüye pul satıyorlar mı?.. Zengin yahudinin biri bana dedi ki: (Sana sermaye vereyim de sen de köprüde şemsiye lâstik, köprüye pul sat. Kazandığının yarısını benim olsun, yarısını benim!) Ama hasbi geçme, beni iyi dinle cici anneciğim.. Bu yahudi bildiğin andalavizoz yahudilerden, eskiler alaymıcılardan değil. Göbeğine kadar ak sakalı, sırtında da yerlere kadar kürkü var. Üzümden tam altmış paak üzüm alıp kesimini bir çıkardı; içinde manda gözü gibi mecidiyeler, pırı pırı liralalar... O kadar parası çok ki hesabını bile şaşırıyor da sayıp sayıp liralaları avurtlarına, şeyrek liralaları dilinin altına koyuyor. Mecidiyeleri bir cebine, çeyrekleri, ikilikleri, kuruşları öbür cebine atı atıveriyor...

Eda köprü üstüne işte böyle düşüyor.

Eda o zamanlar on üç, on dördünde.. Daha bir sene evvel, sarı kara, kemikleri meydanda, çelimsiz yapı ve çocuk halli iken birdenbire serpilmiş ve gelişmiş... Öylesine ki o mu, başkası mı tanrıyamazsın.

Hemen hemen anasına yakın bir boy. Kıvamını bulmuş bir göğüs. Taşkın taşkın kalçalar... Hele biçimi, endamı...

Anasının vücudu sekiz on sene evvelki civanlığında bile huşurcana, belsiz melsiz, yarı gövdenin üstü ve altı bir hizada, elleri ayakları da, milliyetini icabı, haddinden fazla irice olduğu halde kazınca, sakası gibi aşağı doğru daralan bir beden; altında incecik bir bel. Birdenbire yine genişleyen alt kısmından sonra gayet müntazam iki bacak. Eller ve ayaklar, kime çekmiş bilmem, ufacık.

Edanın anasına hiç benzemeyen bir noktada da üst baş hususundaki avareliği, daha doğrusu hrpaniliği.. Hafizenin gizlice diyişine nazaran Ayşe memleketinden ilk geldiği vakit bile, hattâ sırgındığı evde ahretlikken, yemeniyi kafasına sımsıkı çatıp, basma donu koltuğunun altından bağlayıp tahta siler, taşlık yıkar, çeşmeden su taşırken de temiz pâk ve derli toplu imiş.

Eda ise pasaklı, müseyyep, kirli kullandı.. Yüzünün gözünün kır su gördüğü yok; köpek yalası, karnı doysun... Başında kirli, pis bir başörtüsü. Arkasından soluk, kısacık bir entari. Ayakları çplak, ayakdabıları yırtık pırtık.. Gelmezlelim bu serseri halile bile güzel mi güzel...

İşte bu şekilde, bu kılık kıyafette köprü üstünde kanarya gibi şakramağa, bülbül gibi dem çekmeğe başlıyor.

Az çok para kazandığını görünce bu işin sökeceğini aklı kesiyor. Sermaye veren ak sakallı yahudiyi atlatıyor... Gözü açık, cin gibi kız. Şemsiye lâstikle

Nükte
Zekâ ile güzellik
birleşince...

Güzellik müsabakasında birinciliği kazanmış, genç bayan, İngilizlerin meşhur şairi ihtiyar Bernard Şov'la konuşurken hakimindeki takdirlerini da ilâve ederek şöylece şakalaştı:

— Sizinle evlenmek isterdim, Misler Şov; benim güzellüğüm ile sizin zebiller ne şevkalâde bir şey olur!

Bernard Şov evlenme lâfından hoşlanmaz, bu şakaya kızdı; biraz kaba olmakla beraber şu suretle cevap verirken kendisini alamadı:

— Bunun aksisi de olabilir, Matmaşel.. Doğacak çocuk ya benim güzellüğüm ile sizin zekâmı alacak olursa!

rin, köprüye pulların alındığı yerleri öğrenmiş. Başvuruyor oralara:

— Elin yahudisini araya niçin sokuyorsunuz?.. Vereceğinizi bana teslim edin. Ana para sizin, kartı da benim olsun! diyor.

Evvelâ güvenemiyorlar. Lâstikleri, pulları alıp bir daha görünmezse..

Azdanaza tecrübeye kalkıyorlar. Eda beş parayı bile içine oynatmıyor. Emniyeti kazanıyor. Aldıklarının hepsini, her gün çabucak satıp savuyor. Yevmiye kendisine 15, 20 kuruş da kalıyor.

O zaman, bu para az para değil. Ayda 450 ilâ 600 kuruş eder. Ayda 500 kuruş kazançlının parmakla gösterildiği bir devir.

Eda eline geçenin hepsini kör boğazına yiyor. Sabahtan akşama kadar ağzı işlemede. Durmadan abur cubur; Geçicilerden kuru yemiş, yaş yemiş; simit, kurabiye, pandispanya; limonata, şerbet, dondurma... Arada bir Balıkpazarına vurup pastırma, sucuk, çiroz, ringa, tarama; koltuk meyhanelerinin önünden uskumru, palamut tavası. Fırından yanındaki gözlemeciden gözleme; turşucudan turşu suyu, Şamlıdan baklava, hurma tarlısı...

Hava kararmışken, Boğaziçi vapurları son seferlerine kalktıktan sonra Eminönünden atlı tramvaya atlıyor. Bilet mitele para verir mi hiç? Biletçilerin hepsiyle ahbap, canciğer...

Kimi akşam cici annesi Hafizenin evinde, kimi akşam da babasının can çektiği hak kuran kafesinde.

İşte bu sıralarda, Akrep Muharrem Edaya abayı yakıyor. İftiranın ve günaha girmenin lüzumu yok. Oğlanın içten sevda çekmek, kızınki de fındık çiklik.

Muharrem gibi daha nice tutkunlar da var. Dilencilerden tut da suçulara, şerbetçilere, kurabiyeçilere, lotaryacı yahudilere, Balıkpazarındaki rum bak-kalların çraklarına, Eminönü meydanındaki arnavut, bulgar sebzeçilerin yaşımlarına, Perşembe pazarındaki demircilerin ermeni dökmeçilerine, Mehmetali paşaya hanı yanındaki Lâz kayıkçılara, Hallaçyan hanı ölündeki (1) romorkörlerin adalı lostrumolarına ve ateş çilerine kadar, Edaya çenesi titreyen titreyene..

Köprü tahsildarlarını, belediye kavaşlarını, tanzifat onbaşılarını, tramvaycıları, kira arabacılarını, beygir sürücülerini de unutmuyalım.

Dört kaşlı, bumbar gibi redingotlu, kaleme mülazimetten devam eden tüsüz tozsuz gençler, boynu kolalı yaka-likli, eli bastonlu, kolu pardesülü devair kâtipleri, sabahtan akşama kadar faytonile İstanbul için çarkçeviren, bryklarını bile terlememiş, cepleri şıkır şıkır lira dolu mirasyedi beyler de cabası...

Aradan bir sene kadar geçiyor.

Edanın köprü üstünde Akrep Muharrem tarafından vurulduğu ve Gurebayı Müslimin hastanesinesini boylandıği gün.

O gün Hüsmen ağacığa kaç yaştan yana uğursuz bir gün olmuştur.

Bir akşam evvel, yatısı okunurken, çat çat kapı, Ayşe, Hafizeye düşüyor... Kaç gündür yine kayıplardaymış. Taşlığa bile girmedi:

— Aman, vaktim yok teyzeciğim, geç kaldım! diyor ve acesinin sebebi ni de söylüyor:

— Yarım ahbaplardan birinin sünnet cemiyeti var. Beni de davet ettiler. Bak-sana kirden, pastan ne haldeyim? İnan olsun koktum. Alemin işinden gücünden hamama gitmeği bırak, ligene çömelip iki tas su dökünemiyorum... Şimdi gidince, tenekeyi ocağa koyacağım, yakanacağım...

Bir müddettir Hafizeye karşı da kapalı kutu; sırtını ondan da saklamada...

Hafize, gözünün alt kapağını parmağıyla aşağı doğru çekerek,

(Arkası var)

(1) Şimdiki Ziraat bankasının olduğu yer. O zaman Galata rıhtımı daha ortada yok.

Eski İngiliz Başvekili hasta

Eski Başvekil Makdonald

"Newyork Herald Tribune,, de konmuştur:

Eski İngiliz Başvekili Ramsey Mak Donald Londra belediye reisinin senelik ziyafetinde Başvekil Baldwin nutuk söylerken birdenbire kendinden geçmiştir.

Son zamanlarda sıhhatinden şikâyet eden Mak Donald, sandalyesinde öne doğru yıkılmış ve yanbaşımda bulunan kızı İşbil Mak Donald tarafından kaldırılarak arkaya doğru yaslandırılmıştır.

Mak Donald bir ara, "İyiym bir şeyim yok,, demiştir.

Kralın ziyafette bulunan doktorlarından Lord Dovson kendisini alarak dışarı salona çıkarmışlar, on dakika kadar bir zaman içinde kendine iyice geldikten sonra kızı ve kralın doktoru refakatinde otomobile evine götürülmüştür.

Moskovada televizyon merkezi

Moskovada 160 bin unsurdan mürekkep resimler gösterebilecek en kısa kalgalar üzerinde kuvvetli bir televizyon merkezi inşaatına başlanmıştır.

Bu merkezden yapılacak televizyon, seyredicilere, evlerde kullanılan dar şeritli sinema makinesi ekranında görünenlere benzer, gayet net resimler gösterecektir.

Bu yeni televizyon istasyonunun anteni 150 metre olacak ve bu suretle hareketli resimlerin alınma sahası 50 ilâ 60 kilometre içinde garanti edilebilecektir. İstasyon o suretle yapılmaktadır ki bilâhare, bu vasıta ile sokak ve meydanlardan da televizyon röportajı icra olunabilecektir.

Bu yeni televizyon istasyonu 1937 yazında işlemeğe başlayacaktır.

Eğlenceli Köşe

Zekânıza

Güveniyor musunuz?

MESELE 2

Bir çocuklu kadın bir çocuklu erkek evleniyorlar. İkisinin de aynı adette bir kaç çocuğu var.

Evlendiklerinden on sene sonra bahçede on iki çocuk bir arada oynamaktadır. Kadın kocasına dönerek: — Senin dokuz çocuğun benim dokuz çocuğumla oynuyor, diyor.

SUAL: Kadın, kaç çocuğu olduğunu unutmuş mudur? İkisinin de çocukları ne kadardır?

CEVAP No. 1

Dünkü 1 numaralı meselenin cevabı:

Gürsoy ailesinde 4kız, 3 erkek çocuk vardır. Bu suretle her kızın ne kadar kızkardeşi varsa (3) o kadar erkek kardeşi oluyor. Erkek çocukların da ne kadar erkek kardeşi varsa (2) onun iki misli (4) kızkardeşi var.

Kız Kaçırması mı? Çocuk Hırsızlığı mı?

On yedi yaşındaki güzel
Mariya bir türlü bulunamıyor

Meseleyi bir tehdit mektubu aydınlatacak..

Fransanın, Avignon şehrinde çok garip bir "kız kaçırma,, hadisesi olmuştur. Eski devirlerde bir çok masal ve destanlara mevzu teşkil eden kız kaçırmanın yirminci asırda ve medeni bir şehirde olan bu yeni nümunesinin hikâyesini size kısaca anlatalım:

Maria Serviole 17 yaşında bir kızdır. Avignon'un güzel bir köşesinde yaşayan Serviole ailesinin, Mariadan başka daha bir çok çocuğu vardır ve bu kız ailenin en küçük çocuğudur.

Şehrin bu kısmında Araplardan, Ermenilerden, Rumlardan mütesekkil ecebiler yaşamaktadır. Serviolelerin buldukları apartmanın da her katında başka milletten birisi vardır. Yani, bina hakikî bir Babil kulesidir.

Apartmentın bulunduğu Calvet sokakı da şehrin en dar sokaklarından biridir. Yalnız, son zamanlarda harap evlerden bir çoğu yıkılmış ve yolun bir yanı geniş bir arsa halini alarak açılmıştır. Burası hem bir çöplüktür, hem de çocukların oyun yeri.

İKİ ARAP VE BİR KADIN

Serviole ailesinin bulunduğu evin yanbaşıma yeni kiracılar taşınıyor. Bunlar iki erkek ve bir kadından ibarettir. Erkekler Cezayirli iki Arap, kadın da onlar gibi esmerdir, fakat Arap değildir, güzel İtalyanca konuşmaktadır.

Çok geçmeden, bu genç kadımla küçük Maria arasında sıkı bir dostluk başlıyor. Daha sonra genç kadın bütün Serviole ailesile sıkı temasa giriyor ve onlarla canciğer ahbap oluyor. Hattâ, mahallede onları hısm akraba sanıyorlar.

KIZI KAÇIRDILAR...

Bir gün, iki Arap ve ve yanlarındaki kadın, birdenbire ortadan kayboluyorlar. Her zaman evlerinin önünde duran otomobil de orda değildir. O zaman, otomobillerine binerek gittikleri anlaşılıyor.

Fakat, Araplarm gittiği haberi mahallede yayılırken herkesi meraka düşüren bir haber daha geliyor:

Maria da ortada yoktur..

Maria'nın Araplarla bir anda ortadan kaybolması onlarla beraber gittiğine hükmettirmiyor. Fakat, genç kız kaçmış mıdır, kaçırılmış mı?

İşte, işin esrarengiz tarafı burasıdır. Maria 17 yaşında olmasına rağmen, çok gelişmiş, biraz da serbest tavırlı bir kızdır.

Gezintiler:

Boks eldivenli kadınlar

S. Gezgin

İki Macar yıldızı, birbirlerini kıskanarak düelloya kalkmışlar. Kimseye benzememek, sonunda çok zararlı çıkmamak için de, silâh olarak eldiven kullanmışlar, boks yapmışlar.

Maçın çok para getirdiğine bakılırsa, işin içinde bir kazanç dalaveresi döndüğünden de şüphe edilebilir. Fakat neme lâzım, beni bu meseleye yaklaştıran nokta, bu değildir. Ben, erkek elinde bile, boks eldivenini biraz nala benzetirim. İnce kadın bileklerinde ise böyle bir meşin torba, bir hamal semeri kadar çirkin durur.

Diyorlar, ki bu kadınların ikisi de bir ip-te oynayanlardanmış. Çekeme mezlik de bu yüzden ileri geliyor. Gazeteler, büyük bir cömertlikle bunlara san'atkar sıfatını veriyor. Benim bildiğime göre, san'atkarlar, yaratışta birbirlerini geçmeğe çalışırlar. Zekâ şimşeklerle çar-

Maria serbest tavırlı bir kızdır

ÇOCUK HIRSIZLIĞI MI?

Kızım, o genç kadın vasıtasile kandırılarak kaçırılmış olması muhtemeldir. Fakat, akla gelen bir ihtimal daha var:

Kız zorla kaçırılmıştır, yani tıpkı çocuk kaçırmış gibi.

Buna ihtimal verdiren sebeplerden biri Serviole ailesinin zengin olmasıdır. Bu suretle, Araplarm kızı kaçırdıkları ve ailesinden para istiyebilecekleri düşünülmektedir.

Esasen, şehirde Araplarm ne işle meşgul oldukları meşküktü ve onların yalnız, otomobillerine binerek, uzak bir yere gidip geldikleri görülürdü.

Henüz ne kız kaçırınlar bulunmuş, ne de kızın ailesine tehdit mektubu gelmiştir. Onun için, kızın kendi arzusu ile kaçtığı düşününler daha fazladır.

Hülâsa, bu hadise, bir kız kaçırma hadisesi mi, yoksa bir çocuk hırsızlığı mı henüz belli değildir ve esrarengizliğini muhafaza etmektedir.

Zenci boksör

Zenci boksör Henri Levis yarı ağır siklet dünya boks şampiyonudur. Yakında İngiliz boksörü Len Harvey ile bir maç yapacaktır. Eğer mağlup olursa dünya şampiyonluğu elinden gidecek.

Bu maçı şimdi herkes merakla bekliyor.

Bekçiler maaşa geçmelerini istiyorlar

(Ustyamı 1 incede)

bekçilerle görüşmüştür. Muharriri. mizin aldığı intiba, bir kısım bekçilerin yeni karardan memnun, bir kısmı da gayri memnundur.

Balıkpazarında gece bekçiliği eden bir bekçi şunları söylemiştir:

"Dört arkadaşım bu civarda bekçilik ederim. Ayda kazancım elli lirayı bulur. Akşam üzeri dükkânlar kapanınca vazife alır, ertesi gün sabah sekize kadar dolaşırım.

"Bu semetteki bekçilik çok yorucu ve ezicidir. Karda yağmurda, soğukta on dört saati bulan vazifeye mukabil aldığımız para çok görülmelidir. Gözümü bulduğumuz muhit zengini bir yerdir. Her hangi bir vaka ve bir hırsızlığa meydan vermemek için mütemadi surette müteyakkız bulunmak mecburiyetindediriz.

"Gündüzleri vaktimiz uyumakla geçiyor. Başka iş yapmaktan memnun olduğumuz gibi yapmamıza da yorgunluk mani olduğundan her hangi bir mahalle bekçisi gibi de su taşımak, kömürü dükkânı açmak da mümkün olmuyor.

"Teşkilâta bağlanmamız faydalıdır. Ancak maaş, söylendiği gibi otuz lira olursa bu işi yürütemeyiz doğrusu."

Cağaloğlu bekçileri de şöyle diyorlar:

"Bekçilerin maaşa geçirilmesi faydalıdır. Ancak 25 - 30 lira maaş bize yetmez. Herkes yatağında ya haş rahat uyurken biz sokak sokak sürüyoruz. Gündüz dolan bir insandan daha çok gece masrafımız oluyor. İnsan yalnız başına kalınca daha çok sigara içiyor, mütemadiyer gezdığımız için sık sık acırıyor, çay kahve içiyoruz. Üstelik kazancımızın mühim bir kısmını köyümüzdeki çoluğ çocuğumuza gönderiyoruz.

"25 - 30 lira maaş İstanbul kenar mahallerinde bekçilik edenlere kâfi gelebilir. Çünkü onların vazifeleri bizim kadar ağır değildir. Doğru kışta, onda vazife alırlar, sabaha kadar şurada burada oturarak nöbet beklerler. Gündüz de işleri tıkrır dâdır. Ya evlere su taşırlar, ya arabacılık, yahut mahallede kömürçü lük yaparak kazanç temin ederler... Kumkapı nişancasındaki bekçiler den biri de şöyle demektedir:

"Bekçilerin teşkilâta bağlanma

ları çok iy. olacaktır. Üstümüz başımız bugünkü bejmürlüğünden kurtulur. Hariçte başka iş görüp para kazanmak peşinde koşmayız. Bundan başka bizi en ziyade sikan şey, ay başı gelince kapı kapı dolaşıp dilenci gibi para toplamamızdır. Ayın otuzunda gidersen, üç gün sonra gel, derler. Üç gün sonra gidersen, bozuk yok, akşama uğra, derler. Alaçağımız nihayet o evden on kuruş tur.

Bekçiler maaşa geçirilirse bu dilencilikten kurtulur, işimizi gücümüzü bilir, temiz elbiselerimizle gündüz zabıta memurlarına da yaramız ederiz. Ancak verilecek para, bekçilerin gece yorgunlukları göz önüne alınarak tayin edilmelidir.

Meselâ bekçilere bekledikleri yerlere göre asgari ve azami maaş verilmelidir. Bir bekçi vazifeye alınca hemen Yemiş, Beyoğlu, Balıkpazarı gibi mühim yerlere tayin edilmelidir. Yeni bekçi kenar mahallelerde bir kaç sene çalışmalı, bekçiliği iyice öğrenmeli, sonra terfi edilebilir. rinci sınıf bekçi olmalıdır."

Alman iktisat Nazırı

(Ustyamı 1 incede)

Merkez bankası genel direktörünün Berlin ziyaretinin iadesi mahiyetinde olan bu ziyaret esnasında Alman iktisat müessesileri Ankarada mütehasıs bir heyetle müzakerelerde bulunacak ve bu müzakerelere Türk - Alman ticari münasebatının inkişafına ait olacaktır.

Doktor Schacht 1877 de doğmuştur. Hamburg üniversitesi iktisat kısmından mezun olduktan sonra Dresden bankası direktörü muavinliğine getirilmiş ve müteakiben Millî banka hissedarları arasına girmiştir. Daha sonra da Rayıştağlar idaresini ele almış ve Hitler rejiminin teessüsü ile iktisat nazırlığı vazifesini deruhte etmiştir.

ilmî Felsefe

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 40 kuruştur

BU GÜNkü R.A.D.Y.O PROGRAMI

ÖĞLE NEŞRİYATI:
Saat 12,30 plâkla türk musikisi. 12,50 havadis. 13,05 plâkla hafif müzik. 13,25-14,00 muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:
Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 konferans: Çocuk Esirgeme kurumu namına 20,00 Saz heyetli. 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 orkestra.

1 - Rossini (Vilhelm Tell).
2 - Borodin: (Prens Igor) operasının korusu
3 - Borodin: (Slav serenadı).
4 - Verdi: (Ayda) operasından parçalar.
5 - Chopin: (Şanson Trist)
6 - Granados: (İspanyol dansı).
7 - Grossmann: (Le Spectre du Guerrier)
- Schubert: (Askerî marş).
Saat 22,00 plâkla sololar. 22,30 ajans ve borsa haberleri. 23,00 Son.

YARIN

ÖĞLE NEŞRİYATI:
Saat 12,30 plâkla türk musikisi. 12,50 havadis. 13,05 plâkla hafif müzik. 13,25-14,00 muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:
Saat 18,30 plâkla dans musikisi. 19,30 konferans: Suat Derviş tarafından. 20 Belma ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları. 21 orkestra.

1 - Glinka (Ruslan und Lutmila) uvertür.
2 - Lanner (Die Verber) vals. 3 - Tchalovski (Ojen oneğin) operasından Lenski Aryas. 4 - Offenbach (Güzel elen) opere tinden parçalar. 5 - Meyer Helmund (Tatlı rüya). 6 - Glinka (Trıyo, şen romans).
Saat 22 plâkla sololar. 22,30 Havadis. 23 Son.

Takvim	Cumartesi 14 II. Teş. 28 Şaban	PAZAR 15 II. Teş. 29 Şaban
Gün doğuşu	6 46	6 47
Gün batışı	16 52	16 51
Sabah namazı	6 00	6 00
Öğle namazı	11 59	11 59
İkindi namazı	14 06	14 05
Akşam namazı	16 52	16 51
Yatsı namazı	18 26	18 26
İmsak	5 04	5 05
Yılın geçen günleri	319	320
Yılın kalan günleri	46	45

BORSA

13 10 936

Hizmetlerinde yıldız işaretli olanlar, üzerlerinde muamele görülenlerdir. Kalkamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır

PARALAR	
* Sterling 618	* Şilin Avus 22 -
* Dolar 126 -	* Turya 26 -
* Frank 117 -	* Mark 20,80
* Lire 180 -	* Zloti 28 -
* Belçika Fr. 85 -	* Pengo 14 -
* Drahm 225	* Ley 50 -
* İsviçre Fr. 575 -	* Dinar 82 -
* Lev 28 -	* Kron İsveç 82 -
* Florin 66 -	* Altın 992 -
* Kron Çek. 78 -	* Banknot 942
* Pezeta 18 -	

ÇEKLER	
* Londra 618	* Vlyana 4 2610
* Newyork 0,7962	* Madrid 7 48
* Paris 17 6	* Berlin 1,9780
* Milano 16,12 0	* Varşova 4 23
* Brüksel 4,7050	* Budapeşte 4 324
* Atina 88 98 5	* Bükres 108 7 75
* Cenevre 8 44 75	* Belgrad 84 665
* Sofya 65 2 26	* Yokohama 2 79
* Amsterdam 1 477	* Moskova 24 75
* Prag 22 5	* Stokholm 8 10 10

ESHAM	
* İş Bankası 10 00	* Tramvay 8 00
* Anadolu 89 84	* Çimento 18 75
* Rejl 20	* Ünyon Del 0 00
* Şir. Hayrly - 00	* Şark Del 0 00
* Merkez Bank 89 00	* Balya 0 00
* U. Sigorta 0 00	* Şark m. ecza 0 00
* Ponomov - 06	* Telefon 0 00

stikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I 28 85	* Elektrik 00,00	* 1933 T.Bor. I 28 85	* Elektrik 00,00
* " " II 22 15	* Tramvay 81,70	* " " II 22 15	* Tramvay 81,70
* " " III 22 4	* Rihim 4,06	* " " III 22 4	* Rihim 4,06
* İstik. Dahill 9 10	* Anadolu I 42 80	* İstik. Dahill 9 10	* Anadolu I 42 80
* Ergenli İstik. 98,0	* Anadolu II 42 40	* Ergenli İstik. 98,0	* Anadolu II 42 40
* 1928 A M - 00	* Anadolu III 42 10	* 1928 A M - 00	* Anadolu III 42 10
* S. Erzurum 10 26	* Müessesli A 45 70	* S. Erzurum 10 26	* Müessesli A 45 70

Tekirdağın kurtuluş bayramı

Tekirdağ, 13 (Kurun) — Bugün Tekirdağ kurtuluşunun 14 üncü yıldönümünü kutladı. Şehir büyük bir bayram günü yaşadı. Yapılan merasimde ordu Muratlı yolu ile şehre girdi ve halk, büyük bir tezahüratla askerlerimizi karşıladı.
Gece eğlence ve fener alayları ile geçirildi.

Şark Ekspresindeki CİNAYET

YAZAN: Agatha Christie
İngilizceden çeviren: V. G.

"Bayanlar, Baylar;
"Sözlerimi İngilizce söyleyeceğim. Çünkü hepimiz az çok İngilizce biliyoruz. Aradığımız, Samyuel Edward Raçet'in, diğer isimle Kasetti'nin katilidir.

"Aklımıza iki çareli hal geliyor: Size şimdi bunları anlatacağım. Sonra Mös-yük Buk'la doktor Konstantin'e fikirlerini soracağım.

"Hâdiseyi hepimiz biliyorsunuz. Raçet bu sabah odasında bıçakla vurularak öldürülmüş bulundu. Diğer taraftan, kendisinin gece saat 12 yi 37 geçe yaşadığını da biliyoruz. Cebinde kırılıp duran bir saat biri çeyrek gösteriyor. Cesedi muayene eden doktor hâdisenin 12 ile 2 arasında olduğunu tesbit ediyor. Gece saat yarımında, siz de biliyorsunuz. Tren karların arasına saplanıp kalmıştır. O halde, o saatten sonra trenden kimse dışarı çıkmamıştır.

"Newyork gizli polis teşkilâtından olan Mister Hardman (Puaro bunları söylediği zaman bir çok baş ona döndü, baktı) gece, dışarı çıkmak için, kompartımanın önünden kimsenin geçmediğini söylüyor. Başka yerden de dışarı çıkmanın imkânı yoktur. O halde, katilin bu İstanbul — Calais vagonunda olduğuna hükmetmek mecburiyetindediriz.

"İşte, faraziyemiz böyle.."
Buk:

"Nasıl? diye hayret etti.
Puaro onun sözünü kesti ve yine halka hitaben:

"İkincisi daha basit:
"Mister Raçet kendisinin birisi tarafından tehdit edildiğini biliyor ve kendisini tehdit eden adamın nasıl birisi olduğunu Mister Hardman'a söylüyor, ve "cinayete seyahatin ikinci gecesi teşebbüs edilmek ihtimali fazla," diyor.

"Bayanlar, Baylar; size şunu da arz etmek isterim ki Mister Raçet başına gelecekler hakkında belki daha fazla şeyler biliyordu, fakat söylememiştir. Kendisinin "ikinci gece," dediğine nazaran, katil tren, ya Belgrattan binmiştir, ya Vinkovci'den. Girdiği kapı da miralay Arbutnot'la Mak Kuin'in tren durduğu zaman bir aralık aşağı inerek açık bıraktıkları kapı olacak.

"Bu adam kondüktör kıyafetindedir ve bu elbiseyi sivil elbisesinin üzerine giymiştir. Elinde bir maymuncuk vardır. Mister Raçet'in kompartımanını açıp içeri giriyor. Mister Raçet, uyku ilâcı alarak derin bir uykuya dalmıştı.

"Katil elindeki kamayı bir kaç kere ve büyük bir şiddetle indiriyor, sonra Misters Hubbard'm kompartımanından çıkıyor.

Burada ihtiyar Amerikalı kadın:
— Tamam! öyle işte, dedi.

Puaro sözlerine devam ediyordu:
— Bir kompartımandan ötekine geçen katil elindeki kanlı bıçağı Misters Hubbard'm sünger torbasına atıyor. Bu sırada, kendisi farkında olmadan, ceketinin bir düğmesi kopup düşüyor.

"Katil, kendini dışarı atarak koridora çıkıyor. Hemen arkasından kondüktör elbisesini çıkarıyor ve kapisını açık bulduğu bir kompartımana girerek oradaki bavullardan birinin içine atıyor.."

Bir iki dakika sonra, tren kalkmadan, hemen iniyor.

Puaro'nun bu sözleri herkeste büyük bir hayret uyandırır.

— Ne diyorsunuz! dedi. Tren istasyonda durduğu zaman saat bir yoktu.
— Ben de biliyorum bir yoktu. Fakat, Raçet'in saati bir saat ileri idi. Çünkü, buradaki saatler garp saatidir. Raçet saatinin ayarını değiştirmemiştir. Yani, Raçet biri çeyrek geçe değil, on ikiyi çeyrek geçe öldürülmüştür.

Buk bu sırada dayanamadı, bağırdı:
— Nasıl olur! Saat bire yirmi üç kalarak Raçet'in kompartımanından birisinin sesi duyulmuştu. Öldürüldüğü o değildi, katili idi. Halbuki katili de kaçmıştı diyorsunuz..

— Üçüncü birisi olamaz mı? İçeri girmiştir. Raçet'i ölü görünce haber

vermek için zile basmıştır. Fakat kendisinin katil zannedilmesini düşünerek haber vermekten vaz geçmiş ve hiç birtutumaya vermeden, kendisini Raçet gibi göstererek, kondüktörü savmıştır.

Buk birdenbire yelkenleri suya indirdi:

— Olabilir, dedi.

Bu sırada Misters Hubbard bir şey söyleyecek gibi oldu, durdu.

Puaro sordu:

— Bir şey mi söyleyecektiniz, Bayan?

— Evet. Ben katili odamda hissettiğim zaman saat biri geçiyordu. Ancak ben de mi saatimi geri almamış mı?

— Onun başka bir sebebi var. Siz katili, uyku arasında daha evvel hissetmişsinizdir ama, ancak uykunuz hafiflediği zaman farkına varmışsınız ve uydurmuşsunuz. Uykuda öyle olur daima..

Misters Hubbard:

— Olabilir, dedi ve sustu. O zaman Prens Dragomirof Puaroya:

— Peki, dedi, benim hizmetçinin anlattıklarına ne dersiniz?

— O da katili daha önce görmüş olacaktır. Yalnız, şüphe uyandırmamak için, daha sonra gördüğünü söylüyor. Men-dilinizi de tanıdığı halde, sizi şüpheden kurtarmak için, inkâr etmemiş miydi?

O da:

— Olabilir, dedi ve sustu.

Şimdi herkes susmuştu. Yemek salonunda tıs yoktu. Doktor Konstantin birdenbire yumruğunu masanın üzerine vurunca herkes yerinden sıçradı.

Doktor:

— Hayır! hayır! hayır! diye bağırıyordu. Ne dersiniz inanmıyacağım. Casette on iki bıçak yararı saymadık mı? B. Puaro? Siz de gördünüz. Bunu nasıl izah edeceksiniz?

Puaro sakın bir çehre ile, doktoru baktı ve:

— O halde, dedi, birinci faraziyemi dönerim. Fakat, bunu da öyle çabucak terkedemeyiz. Biraz durun, belki siz de kabul edeceksiniz.

Sonra, salondakilere dönerek:

— Cinayeti başka şekilde de izah edebiliriz, dedi. Bakın bunda düşünce lerimi nasıl yürüttüm: Evvelâ gözümün çarpan şey bir pasaporttaki yağ lekesi oldu. Sonra, bu salonda toplananların hepsinin ayrı ayrı milletten ve ayrı ayrı sınıfta olması gözüme çarptı. O zaman şöyle düşündüm:

Bu kadar muhtelif milletten ve sınıftan insan bir ailede bulunabilir mi? Bu suale evet cevabını verdim ve kendime ilâve ettim:

"Evet ama, yalnız Amerikada bulabiliriz.."

Hakikaten, Amerikada bir ailenin şoförü İtalyandır, kâtibesi İngilizdir, müreyyiyesi İsveçlidir, hizmetçisi Fransızdır v.s..

Bunun üzerine, burada bulunanlardan hepsine Armstrong ailesinde birer rol vermeğe başladım. Ondan sonraki tabii kâinatda da çok garip şeylerle karşılaşmıştım.

Meselâ, evvelâ ele Mak Kuin'i alalım.

İlk sorguda pek fazla bir şey öğrenemedim, ikinci seferinde baktım ki Raçet'e ve Armstrong meselesine dair bir çok şeyler biliyor. Raçet'in odasında bulduğumuz yanık kâğıdı biliyor. Bu bir.

İkinci bir misal: Raçet'in hizmetçisi. O dedi ki Raçet her gece, yatarken, uykulu ilâcı almış. Olabilir. Fakat dün gece almış olması pek akla gelmez. Çünkü öldürüleceğinden korkuyordu ve tabancasını başının altına alarak yatmıştı.. Demek oluyor ki ona uyku ilâcı başka tarafından verilmiş. Bu kim bilir? Ya Mak Kuin, ya hizmetçisi.

(Arkası var)

DOKTOR Hüseyin Usman

Sabık Haseki hastahanesi dahiliye mütehasısı muayenehanesi: Lütuf apartmanı, Saat 4-7 ye

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedelleri ile miktarları aşağıda yazılı elbise, palto, serpuş, denizci elbiseleri 1 kânunuevvel 936 tarihinde salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 9574,39 liralık muvakkat teminat ile kânunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetesinin 7-5-936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde almış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 932 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (2901)

Elbisenin İsmi	Senede takriben	Yekûn Lira
Lâcivert serj elbise açık veya kapalı yakalı.	2600 takım	53300.—
Lâcivert serj caket	260 adet	2766.40
" " pantolon	350 "	2408.—
" " yelek	200 "	596.—
Lâcivert şayak elbise açık veya kapalı yakalı.	1000 takım	13000.—
" " caket	200 adet	1386.—
" " pantolon	200 "	820.—
" " yelek	100 "	107.—
Gri şayak elbise açık veya kapalı yakalı.	1200 takım	17940.—
" " caket	10 adet	76.—
" " pantolon	10 "	51.70
" " yelek	10 "	21.80
Denizciler için siyah serj elbise	9 takım	184.50
Siyah serj caket	5 adet	53.20
" " pantolon	5 "	34.40
" " yelek	3 "	8.94
Denizciler için koyu lâcivert şayak gömlek	7 takım	91.—
" " " " " "	5 adet	34.65
" " " " " "	5 "	20.50
Yazlık bey keten elbise	90 takım	622.80
" " " caket	30 adet	83.70
" " " pantolon	30 "	78.—
" " " yelek	15 "	22.95
Denizciler için yazlık beyaz keten elbise	16 takım	110.72
" " " " " "	10 adet	27.90
" " " " " "	10 "	26.—
Siyah kastor palto	1800 adet	48150.—
Gri şayak palto	1400 "	18550.—
Tayfalar için koyu lâcivert şayak kısa palto.	7 "	92.75
Lâcivert çuha şapka	1500 "	2925.—
Gri şayak şapka	1000 "	1600.—
Lâcivert şayak şapka	800 "	960.—
Kırmızı çuha şapka	100 "	185.—
Denizciler için siyah serj şapka	10 "	19.50
Koyu lâcivert şayak tayfa şapkası (Bere)	7 "	11.20
Beyaz keten şapka	16 "	18.40
Bej keten şapka	90 "	103.50

166487.51

Istanbulda Galatada rıhtım üzerinde yapılacak yolcu salonu projesine ait açılan müsabaka

Istanbul liman işletme idaresinden:

Galata Rıhtımında Merkez ve Çinili Rıhtım hanları arasındaki idareye ait yıkılacak olan Panorama, Orta, Maritim hanlarının mebnî bulunduğu arsa üzerine yeniden inşa ettirilecek yolcu Salonu projesi için Türk ve Enebi mimar ve inşaat mühendisleri arasında bir müsabaka açılmıştır.

Müsabaka 6. Şubat. 1937 tarihinde hitam bulacaktır. Projeler bir jüri heyeti tarafından incelenerek birinciye (2500), ikinciyeye (1000) ve beğenilen diğer iki projeye (500) zer lira mükâfat verilecektir. Taliplerin proje müsabakasına ait izahnameyi Galatada Fermentecilerde Haydar Han'da Fen servisi şefliğimize müracaatla almaları lüzumu ilân olunur. (2754)

Istanbul Nafia Müdürlüğünden:

16-11-936 pazartesi günü saat 16 da İstanbul Nafia Müdürlüğünde Topkapı Sarayı Mimar Sinan mübakkalı tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele: Eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsası buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat "675" liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az "5000" liralık bu işe benzer iş yaptırma dair gösterecekleri vesika üzerine Nafia Müdürlüğünden alınmış olduğu müteahhitlik ve ticaret odası vesikalari ile 16-11-936 Pazartesi günü saat 16 a kadar Nafia Müdürlüğüne gelmeleri. (2557)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı
Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade
Han telefon: 22740

Trabzon Postaları

Pazar 16 da, Salı, çarşamba, cuma 12 de

Izmir Sür'at Postası

Cumartesi 15 de

Mersin Postaları

Salı, Perşembe 10 da Kalkarlar

Diğer Postalar

Bartın — Cumartesi,
Çarşamba 18 de.

Izmit — Pazar, Salı, Perşembe 9,30 da.

Mudanya — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 8.30 da.

Bandırma — Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi, 20 de

Karabiga — Salı, Cuma 19 da

Ayvalık — Salı, Cuma 19 da, Salı posta - sı gidiş ve dönüşte Lâpseki ve İmroza da uğrar.

TRABZON ve MERSİN postalarına kalkış günleri yük alınmaz. (2938)

Istanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir dolap iki karyola ve saire eşyalar peşin para ve açık arttırma ile satılacağından birinci arttırma 16.11.936 tarihine müsadif pazartesi saat 10 dan itibaren satılacağı satılmadığı takdirde ikinci arttırma tarihi olan 26.11.936 tarihine müsadif pazartesi günü saat ondan itibaren Kadıköyünde Hâle sineması civarında Hacı Şükri sokak 4 numaralı hanede açık arttırma ile satılacağından talip olanların hazır bulunacak memurumuza müracaatları ilân olunur.

(V. No. 19176)

VAKIT PROPAGANDA SERVİSİNDEN:

VAKIT Propaganda servisinden:

1 — Türk evlâtlarının işsiz kalmamasını arzu eden KURUN ve HABER gazetelerimiz iş arayan kimsesiz ve bokeslerin ilanlarını meccanen kabul eder.

İşsiz kalmamak için bundan istifade ediniz.

2 — Memur, kâtip, muhasip, artist kavas, odacı aşçı, hizmetçi, evlâlık ve her nevi işçi arayanlar aradıklarını yorulmadan, üzülmeyen bulabilmek için KURUN ve HABER gazetelerinin ucuz, küçük ilanlarından istifade etmelidirler.

3 — Apartman, ev, otel, hamam, irat, dükkân, mağaza almak ve satmak, kiralamak isteyenler bu işlerini gayet kolay ve en ucuz bir şekilde temin etmiş olmak için KURUN ve HABER gazetelerinin ucuz ilanlar sütunundan istifade etmelidirler.

4 — Otomobil, araba, piyano, mobilya, radyo, gramofon ve her nevi ev eşyası ve saire almak ve satmak arzu edenler HABER ve KURUN gazeteleri ucuz ilanlar sütunundan istifade etmelidirler.

Bütün bu arzularımızın temini için müracaat edecek mahal yalnız VAKIT Propaganda servisi-dir. İstanbul Ankara caddesi VAKIT Yurdu. Telefon: 24370

ANİ TESİR
NEUROZİN
Bütün ağrıları keser
Mideyi Yormaz
TECRÜBELİ BİRİNCİ SINIF ECZACI
CELAL ERGÜN

**DIŞ AĞRILARINI
NEUROZİN ÇABUK KESER**

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semtimeşhur ve mahallesi	Cadde ve sokağı	Nr. sı	Cinsi	Muhammen Kirası Lira K.
Şişli, Meşrutiyet.	Ebelkız.	26-28	Valde apartmanmın I - ci dairesi.	22
Unkapanı Demirhun.	Tekke	3	Tekke, samahane ve meşrutahanesi.	10
Tavşantaşı.	Kalaycı	8	Dükkân.	3
Hacıkadın.	Ayazmalbostan.	25	Hanenin nısf hissesi.	5
Çakmakçılarda.	Valde hanım		Odabaşlığının diğer nısf hissesi.	20

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 937 senesi mayıs nihayetine kadar.

Seneliği

Yenibağçe, Arpaemini. Tatlıkuyu. 480 - Metre murabba arsa. 6

Topkapı haricinde Davutpaşa cad desinde 28 arsa. 12

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939 senesi mayıs nihayetine kadar.

Bakırköy kazası dahilinde Bosnavira köyünde maa müstemilât yeni Bosna çiftliği. 400

Edirnekapı haricinde Otlakçıbaşı Hüseyin ağa vakfından 4-Nr. 1 tarla 12

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939-senesi Ağustos nihayetine kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İstekliler senelik muhammen kirasının yüzde yedibuçuk nisbetinde teminatı muvakkate akçelerle birlikte ihale günü olan 16 - T. sani - 936 Pazartesi günü saat 15 e kadar Çemberlitaş'ta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2709)

Açık eksiltme ilânı Çanakkale sahil sıhhiye merkezi başkâtipliğinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezi nakil vasıtalarına lüzum olan en az 500 en çok 600 teneke Benzindir.

Tahmin edilen bedeli iki bin dört yüz liradır.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

İsteyenler bu evrakı İstanbulda Galata sahil Sıhhiye Merkezinde Çanakkalede Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezinde görebilirler.

3 — Eksiltme 26 ikinci teşrin 1 936 perşembe günü saat on beşte Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezi binasında toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık eksiltme suretile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin yüz seksen lira muvakkat teminatı vermesi bundan başka 1936 senesi Ticaret odası vesikası göstermesi lâzımdır. (2829)

Inhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Hükümü İkinciteşrin 936 sonunda bitecek olan içki satıcılığı tezkerelerinin yenileme muamelesi Beyoğlu mmtakalarındaki satıcılar için 936 İkinciteşrin on beşinden yirmi ikisine, İstanbul ve diğer mmtakalardaki satıcılar için de aynı ayın yirmi ikisinden otuzuna kadar yapılacaktır.

936 Birincikânunun birinci gününe kadar tezkerelerini yenilemeyecek içki satanlar hakkında kanunî icaplar tatbik edileceğinden muayyen günlerde satıcıların konturatları, eski tezkereleri ve birer fotoğrafları müracaat ederek yeni tezkerelerini almaları ilân olunur. (2562)

Sarıyer kazası idare heyetinden:

Emirgânda tokmak burnunda Emirgân caddesinde "14" No. lu bir köşk bir ahır, "356461" zramında muhtelif ağaçları havi emlak, tamamı ve 17,5 masura ve iki lüle taksim suyunun 1/3 hissesi vergi borcundan dolayı tahsili emval kanunu hükümlerine göre ipoteksiz olarak bilmüzeyde satılacaktır.

İsteklilerin 23-11-936 tarihine müsadif pazartesi günü saat "14" de Sarıyer Kaymakamlığında müteşkil İdare Heyetine baş vurmaları. (2936)

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmeyen yerlere	180	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

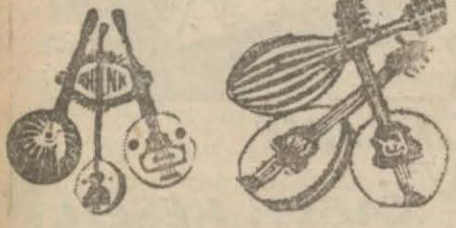
KURUN

YAZI VE YÖNETİM YERİ:

Istanbul, Ankara Caddesi, (VAKIT yurdu)
Telefon { İdare: 24370
 { Yazı İşleri: 21413
Teğrat adresi: KURUN İstanbul
Posta kutusu No. 46

Musikiye Hevesiniz Var Mı?

O HALDE HIÇ DÜŞÜNMEYİNİZ
ESKİŞEHİR: AHENK musiki ti-
carehanesinde yeni mandolinler 4,
5, ahenkler 10 liradır. Toptan ve
perakende satış yapar

Herkesin alabilmesine elverişli olan
bu fiyatlardan istifade ederek he-
men bir tane alıp hayatta bir çalgı
kullanmak bahtiyarlığımıza siz de
kavuşunuz

**Dişlerinizin kıymetini biliniz. Olur olmaz diş macunlarını ağızınıza sokmayınız.
Çünkü her mikrop ağızdan alınır. Ağız mikroplarını öldürecek kıymetli
maddeyi haiz yalnız:**

KOZEMİN

Diş macunudur. Fiyatı her yerde 15 kuruştur.

İŞIKLI

NEON

REKLAMLARI

Ucuz ve taksitle

NECİP ERSES

Galata: Sesli Han

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız

REFAEL || GRAZIELLA

Lamartin'in ölmez iki şaheseri

HALİD FAHRİ OZANSOY

tarafından bu eserlerin değerleri nisbetinde güzel bir üslûbda dilimize
çevrilmiştir.

Kapakları birer tablo kadar canlı renkli resimleri ihtiva eder.

Rafael 100, Graziella 75 kuruştur.

Istanbul: Kanaat Kitabevi**Pipo Meraklılarına Müjde**

Dünyanın her tarafında rağbet gören

STANDART OLDENKOTT PİPOLARI

En müstakbül müştahabını memnun edecek derecede çeşitli mev-
cuttur. Bir tecrübe kâfidir.

İstanbul, Sultanhamam Kebapçı Karşısında

PIPO PAZARI

Anadoludan arzu edenlere tediyeli gönderilir.

Bahçe Rakısı

zevk sahiplerinin rakısıdır

SEK
DEMI-SEK
SIYAH

BAHÇE ŞARABI.

da zevk sahiplerinin
şarabı olacaktırBomonti depolar
ile bilimum bak-
kaliye mağazaların
da satılırŞişeler:
1/2 LT., 1 LT., 1 LT.
1 1/2 LT. ve 3 LT.**Beyoğlu Tapu Sicil Muhafızlığı'n-
dan:**

Beyoğlundaki Feruzağa mahallesi
Sakabaşı sokağında Yanmış Sakabaşı
camii arsası Beyoğlu Evkaf müdür-
lüğünden bilmüzeyede Hikmet Naileye
satılmış ise de yapılan araştırmada
burasının kaydı bulunamadığı anla-
şıldığından sureti tasarrufun mahal-
len tayin ve tesbiti için 24.11.1936 ta-
rihinde ve saat 11 de mahalline me-
mur gönderileceğinden bu arsaya ha-
riçten tasarruf iddiasında kimse bu-
lunduğu takdirde ilân tarihinden ev-
vel ellerindeki vesaik ile Tapu sicil
muhafızlığına veyahut mahallinde bu-
lunacak memura göstermeleri ilân ol-
lunur.

ZAYI

İstanbul Evrakı matbu anbarının
kanaviçe münakasası için İstanbul
defterdarlığına verilen 120 lira depo-
zitoya ait 88211 numara 14.8.936 ta-
rihli evvel teminat makbuzunu zayı
ettim. Yenisini alacağımın eskisinin
hükümü yoktur.

Jütiş

(V. No. 19175)

İLÂN**ŞARK DEMİRYOLLARI**

Ramazan münasebetile 46 ve 49
numaralı katarlar 16/17 İkinciteşrin
1936 gecesinde Bayramın üçüncü gü-
nüne kadar (dahil) her gün Yeşil-
köy - İstanbul arasında ve müteakibi-
len seyrüsefer edeceklerdir.

İstanbul, 13 İkinciteşrin 1936
DİREKTÖRLÜKNesriyat Direktörü: Refik A. Sevengil
Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası**Soğuk algınlıkları**ve her türlü
ağrılardaen çabuk
tesir
eden

ASPIRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda
bulunur.Ambalaj ve komprimelerin
üzerinde halisliğin timsali
olan markasını arayınız.

Iktisat Vekâletinden:

"İŞ KANUNU" nun dokuzuncu "Teşkilât" faslındaki hükümlere
göre kurulan "İŞ DAİRESİ" nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faali-
yete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

Posta T. T. Levazım memurluğundan:

1 — İdare ihtiyacı için (10) kalemde muhtelif tip ve miktarda
kablo tevzi kutusu kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2 — Bu malzemenin muhâmmen bedeli on beş bin üç yüz altmış
bir (15361) ve muvakkat teminatı bin yüz elli üç (1153) liradır.

3 — Eksiltme 9 — 12 — 1936 tarihinde saat (15) de Ankarada
P. T. T. Umum Müdürlüğünde toplanacak alım satım komisyonun-
da yapılacaktır.

4 — İstekliler teminatlarını İdaremiz veznesine teslim ederek
makbuz veya kanunen muteber teminat mektuplarını 2490 sayılı ka-
nunda yazılı belgelerle beraber 7 — 5 — 1936 tarih ve 3297 sayılı
resmî gazetede ilân olunan ta'ima nameye tevfi kanun malik olmaları
icabeden müteahhitlik vesikalarile teklif mektuplarını mezkûr kanu-
nun tarifati dairesinde hazırlıyarak sözü geçen tarihe müsadif çar-
şamba günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar o komisyona
vereceklerdir.

5 — Şartnamele- Ankarada P. T. T. Levazım Müdürlüğünden İs-
tanbulda Beyoğlundaki Levazım Ayniyat şubesinde parasız olarak
verilir. (1462) (2383)

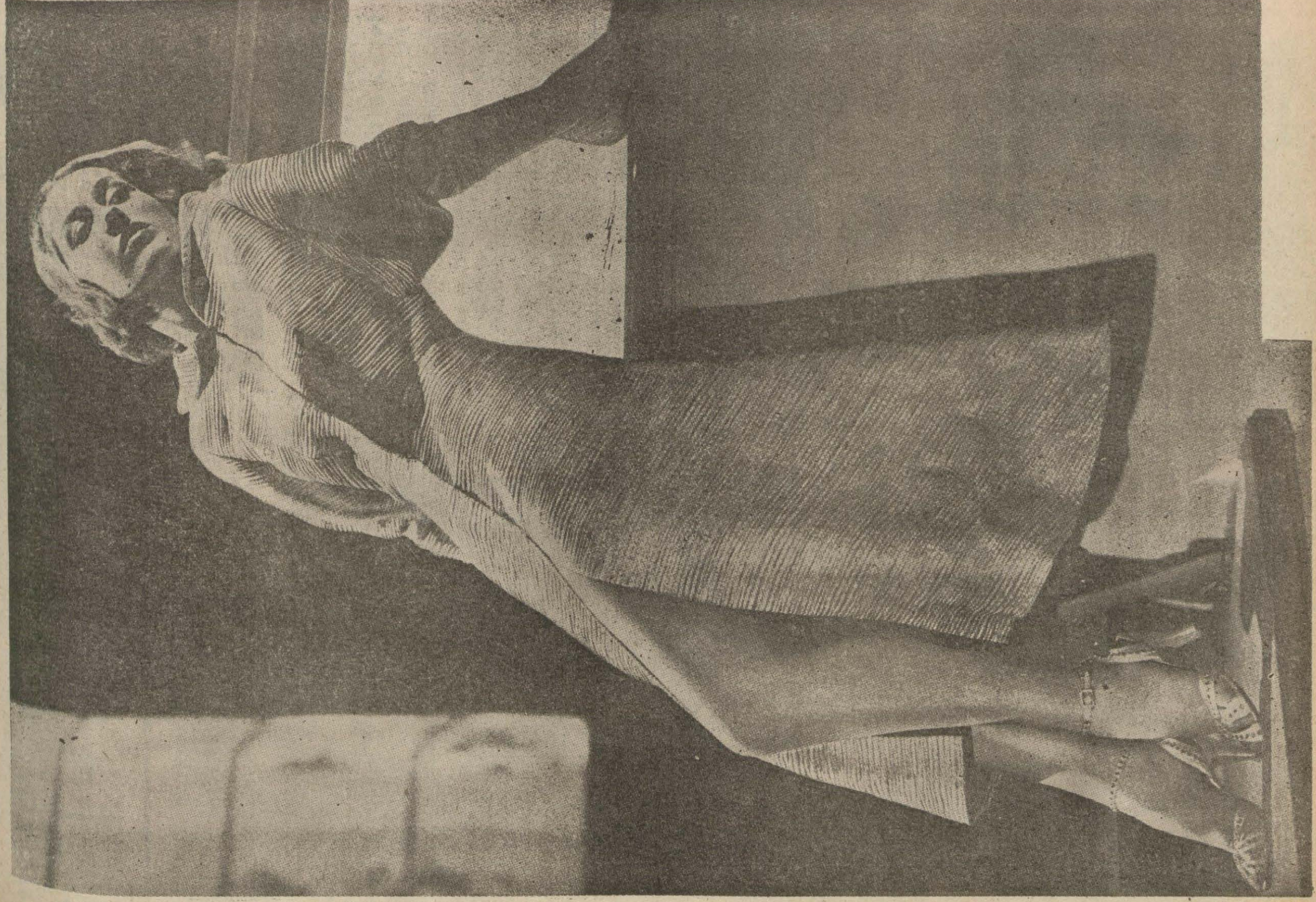
PARASIZ
VERILIR

KURUNUN

İLÂVESİ

GÜZEL
SANATLAR
KADIN
MODA
SİNEMA

Cumartesi, 14 Kinciteşin 1936, No. 26

JUDIT ARRETTE'in güzel bir pozü

Büyükadada Gençlerin Bir Temsili

Fikret isimli genç,
bilhassa muvaffakiyet gösterdi

Temsilde ba- Yalnız davet. riz muvaffa. lilere mahsus kiyet göste. olan bu temsil. ren Fikret. de Yaşar Nabi. nin "Mete,, adlı piyesi oynan- ıdı.

Mete ve büyücü rollerini Fikret; Metenin karısı Beyhan ve Teomanın karısı Beya rollerini Fahamet; Metenin birinci yaveri Tuğrul rolünü Fethi; ikinci yaveri Oktar rolünü Muzaffer isimli gençler yapmışlardır. Öteki roller de şöyle taksim edilmişti: Yueçî veliahtı — Orhan; Siyenpi elçisi — Sadık; Yueçî elçisi — Ohanes; birinci asker — Sa. bahattin; ikinci asker — Bar. kef; üçüncü asker — Rıdvan; mücrim — K. Muzaffer; za. bit — Hasan. Dekorları ha. zırlıyanlar: Mıgır, Emin, Orhan.

Gençlerin bu gibi temsille. ri, sadece ilk hevesin ifade. leri sayılır ve temsildeki ak. sayışlar, hoşgörülür. Bunun. la beraber, Büyükadada genç. lerinin ortaya koydukları tem. sil, bu tarzdaki muhtelif tem. şillere nisbetle, hayli muvaf. faktır. Hoşgörülebilecek ku. surlar pek azdır. Temsil, top. luca ahenkli olduğu gibi, genç. lerden bazılarının şahsen gös. terdikleri kabiliyet de bu ara. da göze çarpıyordu.

En büyük roldeki Fikret, bilhassa dikkat uyandıran pek istidatlı bir gençtir. Mete ro. lünde gerek sesinin te- unu idare edışı, gerek yerinde jest yapışı ve umumiyetle sah. neye hâkim o- nayışı, ilerisi için ondan çok şey beklenebi. leceği kanaatini veren teza. hürlerdir. Duyduğumuza gö. re, kendisi sahne artisti ol. mak yolunda kuvvetli bir is. tekle adım atıyormuş ve üs.

Haftanın Akisleri

Ismail Müşak Mayakon, 'Ayda bir,, mee auasının bu afta çıkan sa. yısında Yıldız sarayına ait ha. tralarını anlat

mıya başladı.

"Yıldız sarayında nasıl mabeyn kâtibi oldum?,, başlı. ğını taşıyan bu yazı, bir dev. rin karakterini, aynı zamanda bir edip dilinden göstermek itibarile hakikaten dikkate de. ğer bir mahiyettedir. Ismail Müştak, dahiliye nezareti mektubi kalemi müsevville. rinden bulunduğu sıralarda bir ramazan günü mektebi mülkiye müdürü Recai efen. di vasıtasile Yıldız sarayına arkadaşı Esat efendi ile nasıl davet edildiğini kısaca anlat. tıktan sonra hatıralarına, Yıl. dız sarayına ait şu notlarla devam ediyor:

İşte, zindan, maktel, zul. mün ocağı, istipdadın kayna. ğı, insanları süren, fikirleri söndüren tanıdığımız ve adı. nı bir fıslıtı ile yalnız vicdan. larımıza söylediğimiz Yıldız sarayının içindeyiz.

Nereye gidiyoruz? Bu yo. lun sonu her şey olabiliirdi. Hızlı adımlarla önümdeki a. damı takip ediyordum.

Kırk, elli adım giderek ah. şap bir binaya daldık ve kö. tü, karanlık bir merdiveni

telik, sesi de taganniye uy. gun, yükselişli bir sesmiş. Her iki cepheden inkişafının temini, müstakbel sanat ha. yatımız için kayde değer bir kazanç temin edebilir.

Temsilde Fahamet, tatlı sesile temiz, berrak söyleyişi; Fethi, ölçülü ve canlı hareke. ti; K. Muzaffer, gücünü tek. sifle rolünü benimseyişi nok. talarından, takdir uyandı. rı. Ötekilerin de daha lü. çük rollerinde topluca ahengi korumağa yardımcıları dokun. du.

Büyükadada gençlerinin ken. di emeklerle hazırladıkları dekorlar. itina izleri belirti. yordu. Piyesi sahneye koyuş bakımından da, gösterilen iti. na, barizdi...

Askertik hazırlık

— Akbabadan —

tırmanarak dar bir koridorun sonunda, bir kapı önünde durduk. Burası "Kâtibi sanî hazreti şehriyari İzzet paşa hazretleri,, nin odası idi. Yus yuvarlak adam bize bu cüm. leyi söyliyerek kapıyı açtı, içeriye girdik. İzzet paşanın önünde bulunuyorduk.

Yıldız sarayının en mühim simalarından, Yıldız sahnele. rinin en kuvvetli aktörlerin. den, Abdülhamidin en yakın adamlarından ve istipdat dev. rinin seyyiatına en çok karış. mış ve ellerini bu işlere en fazla bulaştırmış tiplerden bi. ri olan İzzet paşa o devrin tabirile Arap İzzet, bir yazı masası önünde, mişveri etra. fında dönen bir yazı iskemle. sine bağdaş kurmuş, kuran o. kuyordu. Biz odaya girince gözülüğünün üstünden yüzü. müze baktı, elile kısa bir te. menna ederek oturacak yer gösterdi. Bir müddet sonra kuranı bıraktı. Yanımıza gel. di. Aşıkâr bir Arap şivesile:

— Merhaba!
Dedi.

Olgun ve ahenkli bir sest vardı. Gözlerinin içinde şey. tanı bir ziya parlıyordu. Ha. fif bir çift omuzun taşıdığı başı genç bir tilki kafasını andırıyordu. İsimlerimizi, memleketlerimizi, ailelerimizi, mektep vaziyetimizi sordu. O aralık iftar topu atılmıştı. Yanındaki yemek odasına geçtik. Birimiz sağına, birimiz soluna oturduk. Bizden baş. ka dört beş misafir daha var. dt. Bunların biri büyük oğlu ve şimdiki Suriye hükümeti reisi Mehmet Ali Bey idi. Sof. raya Şam yemekleri geliyo. du. Ben çocukluğumun bü. yük bir kısmını Halepte ge. çirmiş olduğum için Arapların dilini, âdetini, yemeklerini bilirdim. İzzet paşa bunu öğ. renince çok sevindi. Artık bütün yemek müddetince hep benimle konuştu. İltifat ve ikramın merkezi sıklıkla bana tevaccüh etmişti.

SİNEMA

Siyasî bir sinema Yıldızı

Dağ esirleri adındaki filmi Almanyada büyük bir muvaffakiyet kazanan Leni ile Hitler arasında bir aşk rabitası var mı?

Almanyada siyasi adamlar arasında büyük bir mevki işgal eden bir kadın vardır. Leni Riffensthal adını taşıyan bu kadın, Hitlerin muhitinde görülen tek kadındır.

Hattâ geçenlerde bir Fransız gazetesi Hitler ve Leni isimleri arasına "aşk,, kelimesini koymuş ve bu yüzden Almanyaya sokulmamıştır.

Bu, beş senedenberi devam eden bir sırdır. 1929 da Leni Riffensthal Almanyanın en meşhur dansözü idi. Sahne. den sonra sinemaya geçen Leni, Palu dağının tepesinde sıfırdan aşağı 26 derece so. ğukta "Dağ esirleri,, filmi ile

büyük bir muvaffakiyet ka. zandı. Bu, Leni'nin çevirdiği üçüncü filmi.

Bu film gösterildiği gece, sinemayı dolduranlar arasında Hitler de vardı. Hitler o zaman nazi hareketinin başında bulunuyordu.

Sıfırdan aşağı 26 derece soğukta film çevirmeği göze alan bir kadınla, büyük bir siyasî hareketin başına geçen adam arasında bir benzerlik vardı:

Macera sevgisi.

Bu müşterek nokta ile iki.

Yeni bir film çevirdiğini geçen sayılarımızda haber verdiğimiz Elenora başka bir pozunda

si pek çabuk anlaşılar ve a. ralarında büyük bir dostluk başladı.

1934 senesinde, Leni, Al. manyanın siyasî hayatına is. mi karışmış bir kadındır: Bir iki senedenberi bu artistin en güzel filmi olan "Mavi ışık,, Hitlerin emrile bütün mektep. lerde gösterilmektedir.

1934 de Nüremberg kongresi hazırlanırken, bu müna. sebetle yapılacak olan büyük nümayişin filmi alınmak iste. niyor. Fakat, propaganda nazırlığının sinema servisine gelen bir tamiminde bu hususta hazırlık yapılmaması. Leni Riefensthalin bu işi üzerine aldığı bildirilmektedir.

Kongre esnasında, Leni, Hitlerin bulunduğu binaya yerleşmiş ve merasimin yapı. lacağı büyük meydanın etra.

fına 25 sinema operatörü diz. miştir.

Bu suretle Leni, "İradenin zaferi,, filmi vücuda getirdi ve bu eser ona 400 bin es. mer gömleklili önünde Hitler tarafından:

"— Leni, senden memnu. num.,

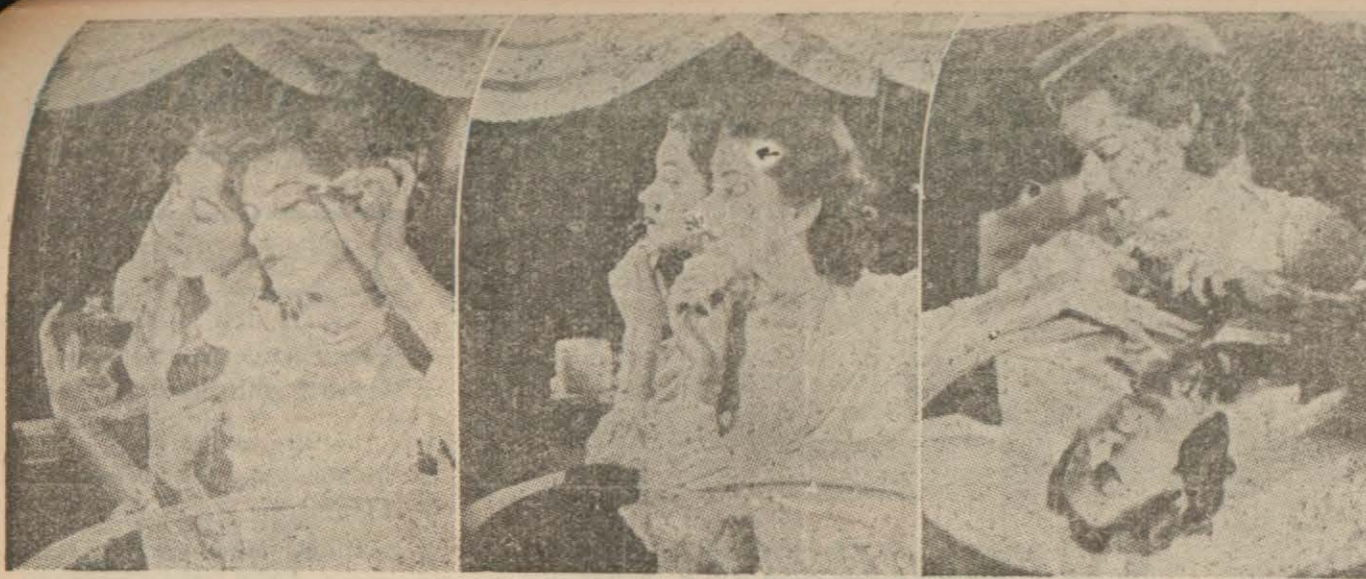
Sözünün söylenmesine â. mil oldu.

1935 kış olimpiyatlarının filmi de Alman propaganda nazırlığının sinema servisin. den alınmış, Leniye verilmiş. tir. Alman artisti bu film üzerinde çok uğraştı ve ancak bu senenin eylülünde bitirdi.

Leni Riffensthal bugün Alman siyasî hayatında büyük bir mevki işgal etmekte. dir. Diğer taraftan, Hitler ile olan dostluklarına gözli manalar verilmekte de devam ediliyor. (Vaila'dan)

Betti Davis

KADIN VE MODA

TIRNAKLAR

ÇENE

KIRPIKLER

Hiç şüphe yok ki bir kadın için kirpiklere ve çehreye gösterilen itina çenenin masajı, tırnakların kırmızısı o kadının hüsnütabiat sahibi olması için lüzum büyük delillerden biridir. Ayrıca buna güzel giyimi de ilâve ederseniz, bir kadın için teshir edilemeyecek bir şey yoktur.

Resimlerimizde Avrupanın beygir yarışlarında tesadüf edilen mantoların — alttaki resim — son modellerini görüyorsunuz. Kezalik bu resimde mantolara yakışan şapkaları da görüyorsunuz. Fakat kibar bir Bayan için bu elbiselere uyan el çantalarını da sağ taraftaki resimde bulacaksınız. Aşağıdaki mantoların hepsi de yün kumaştandırlar. Yalnız birisi kürklüdür. Bu mantolar için kullanılan madeni ve galalit kopçaların da aşağıda iki ve çantaların ortasında da daha iki modelini takdim ediyoruz.

Madeni ve galalit elbise kopçaları.

VAKIT — Moda Servisi, Ankara Caddesi, İSTANBUL

BAR Kadınlarının Sıhhatlerini

Yazan:

H M İ Ü N E T R

Düşünelim

zevki — hiç inkıta uğrama-
mış olduğu için — daha artı-
yor, gülmek, “eğlenmek”, de-
vam ediyor.

* * *

Barda çalışan bir genç ka-
dının ehliyeti, içki içmek ka-
biliyeti ile ölçülüyor gibi... İç-
ki içebildiği müddetçe barın
en gözde siması olacağı mu-
hakkak. Hem ne kadar çok
içerse itibarı da sanki o nis-
bette artıyor. Çünkü kadın,
kendi başına içmiyor.. Nerde
o hovardalık? Birisile birlik-
te içecek ve belki bir iki saat
içinde önüne gelen içkilerden
beş on bardak veya bir kaç
şişe birden devirecek.. Sonra
bunların parasından ihtimal
kendisine, bir miktar komis-
yon ayrılıyor.

* * *

İçki üzerinden komisyon,
Vaziyeti düşününüz: Meselâ
on lira üzerinden yüzde bil-
mem kaç bir kazanç temin et-
mek için, on liralık her hangi
derecede bir içkiyi olduğu gi-
bi mideye yuvarlamak! Son-
ra bunun arkasını getirmek
için biraz da çabuk hareket
etmek, daha çok içmek, daha
çabuk içmek... Ve bütün bun-
ları az çok bir mecburiyet ha-
lini almış bir taamül dolay-
sile yapmak...

Barlarda keyfimiz için,
bir kazancın daha dallanıp
budaklanması için bir çok ka-
dının sıhhatini tehlikeye ko-
yuyoruz. Müşteriler bara git-
tiği zaman hareketlerinde ser-
besttir diyelim. Fakat ismar-
lanan içkilerin her gece dai-
ma aynı kadınların mideleri-
ne boşaltılması ne derece in-
safı bir muameledir? Bu ka-
dınlar ne zaman mezuniyet
yaparlar? Ve kâfi derecede
dinlenirler mi? Nihayet içir-
mek, içirmek ve içirmek ne
gibi bir zevk! Üstelik paha-
lı da... Birinci veya ikinci sı-
nıf barda iki dönüm içki ge-
tirten bir adam, bir yığın pa-
ra vermek mecburiyetinde ka-
lıyor. Velhasıl bu iş, baştan
başta ağır, külfetli ve her ba-
kimden muhakeme, kontrol
istiyen bir iştir.

Daha açık bir ifade ile şu-
nu diyelim ki, eğlencelerimiz
hiç kimsenin zararına olma-
malı; nesil, manen olduğu
gibi, maddeten dahi bir sürü
mecburiyetler, hevesler için,
de yıpranıp gitmemelidir.

Barların ücretli genç işçi-
sinin de, genç müşterilerinin
de dikkatini BİR BAŞKA İS-
TİKAMETE ÇEVİRMEK şüphesiz
hepsinden iyidir.

Bir patiseride oturuyor.
dum. Ağzının kenarları aşı-
ğıya doğru çekik, yüzü limon
sarılığında, ve gözlerinin altı,
senelerce intizamsız uykudan
siyah lekeler peyda etmiş bir
kadın ne istediğini sordu.

Biraz dikkatle bakınca, bu
nün eskiden barda çalışmış
bir kadın olduğunu hatırla-
dım.

Kısaca anlattı:

— Artık içemiyorum. Ha-
zım cihazım tamamen bozul-
muş, her akşam şarap, şarap,
şarap.. Kokteyl, cin, viski,
gene şarap... Sonra hatır için
bir de rakı ziyafetine iştirak
etmeğe mecbur kalınca, haya-
tım dayanılmıyacak bir hale
geliyordu Nihayet bırakıp
çıkıttım. Şimdi burada hizmet
ediyorum. Hiç olmazsa beni
içmeğe mecbur eden yok.

* * *

Vaziyeti bu kadınınkine
benziyen bir genç, hem pek

genç bir kadın daha hatırla-
rım ki, henüz tekemmül ha-
linde bulunan vücudunu bir
barda her gece içki denizi içi-
ne atıyor, yahut içki denizini
kendi içine döküyor. Bilme-
den, anlamadan, kafasına çe-
kiçle vurulmuş gibi, bir kar-
yığını içinde donmuş gibi hul-
yalı bir sersemlik içinde ya-
şıyordu. Vaktaki midesi, bu
mübalâğalı hayatın çeşit çeşit
yüklerine isyan etti. Genç kız,
kendini ilk uzanan ele terke-
derek hayatının ilk safhasını
zorla kapadı.

* * *

Barlarda çalışan genç ka-
dınları müşterilerle baş başa
içki içtikleri anda hiç gözden
geçirmek fırsatını buldunuz
mu? Genç kadının yüzü her
dolu bardağın sonunda acı bir
hoşnutsuzluk içinde buruşu-
yor, ekşiyor. Sonra bu yüz,
zoraki bir gülümseyişle biraz
aydınlanınca, karşıdakilerin

Beklediğimiz Şiir

Yazan: İbrahim Hoya

Ömrümde sükut şairi, ve aynı zamanda fikir, sanat, aksiyon mecmuası olan, şimdi de kurumuş bulunan "A.ğaç,"ın akademik kadrosunda epice sanat eserleri negreden Cahit Sıtkı Tarancı, benim bundan on beş gün evvel şiir ve şairlere dair yazdığım müsahabemi okumuş. Beni haksız bulduğunu söyledi.

İddiası şu: Her şairin tamamı ayrı, ferdi mevcudiyetini kabul ederek mensup olduğu şair nesli, bugünü değil, istikbali söylüyor. Ve ne söyleyeceğine bakmıyor da, nasıl eda edildiğini nazarı itidüğü şair nesli, bugünü değil, istikbali söylüyor. Ve ne söyleyeceğine bakmıyor da, nasıl eda edildiğini nazarı itidüğü şair nesli, bugünü değil, istikbali söylüyor. Ve ne söyleyeceğine bakmıyor da, nasıl eda edildiğini nazarı itidüğü şair nesli, bugünü değil, istikbali söylüyor.

Dolayısıyla milyarlara ve ileriye haykırıkları için, leh ve aleyhlerinde söylenecek her hangi bir söze kulak asmaz, methi de zemmi de ayırlıkaydı ile karşılırlar.

Ömrümde sükut şairinin fikirlerine saygı beslerim. Bununla beraber, şunu da katmaktan kendimi alamam ki, derin bir hulya âleminde boçalıyan, yapma, dar ve mukassı hüviyetlerini yaratmaya çalışan ve adeta Fenafilbod. lerlik taşıyan genç şairlerimiz maalesef muğlaklıklar ve o yazımda da iddia ettiğim gibi, ne yazık ki kendilerini bize anlatacak, apaçık göserecek vasıtaları daha henüz bulamamışlardır.

Evet, kuvvetli bir sanat humması ile yanarak bize misralar dokuyor, ahenkli şekiller bulmaya çalışıyorlar. Lâkin ne söylüyorlar? İşte bu karışık, bu halledilmez muamma...

Büyük bir şair, o nisbette fazilet, inan sembolü Fikretin manevî varlığının eteğine yaşıyarak şiir zevkini elde etmiş bulunan bu şairlerimiz, bugün onun tarihleri aşan hüviyeti karşısında gayet septik bir gülüşle, "Fikret nedir... Hiç?... der, nevima putları

kırma siyasetini takip eden, kitap piyasasının camakânlarında sararan solan kitaplarını bilmem düşünüyorlar mı?

Hakikaten, kaç kişi, ama kaç kişi gösterebilirsiniz ki, bugünün şarhlerinin bir mısraını kana kana dudaklarında gezdirsin.

Fikret daha verimini yapmamışken bütün İstanbul, İzmir ve daha başka şehirlerin manevî müşşidi idi. Her mısra, ince bir zevkin, sanatın nümunesi olarak ağızdan ağıza dolaşıyordu.

Ve size sorarım.. Bugünkü şairlerden hangilerinin eserleri aklınızdadır?

Daha ileri gideyim; Ömrümde sükut'u hatırlıyor musunuz?

"Aynalar,, uzun bir emek mahsulü olan "Gece bir neticedir,, kimin eseridir?.

Okurun seviyesine inme çabası bir fedakârlık sayan ve adeta sanat hobbinin garip tezahürleriyle, bugün beni okumuyorsa, varsın okumasınlar, deyen bugünkü genç şair, yeni bir çember aradı ve bu yolda didindiği için elbette ki ilkimizi çekecek, takdirlerimizi kazanacak. Lâkin, hepsinden başka, üstün ve duyulmamış bir şey yaratmamız, söylemeğe, kendisini zorlamaya, hele edebiyatı seven, sanata hayran okura, "Acaba neler söylemiş?, dedirtmek muamma hallettirmeğe hiç de lüzum yok...

Benim inanışımı elektrik, makine devrinin, yani bugünün şiiri "remil, ciliğin makinesi olamaz. Biz, bütün güzelliği, sanatı, oyaları ve edalarla birlikte, duyacağımız, anlayacağımız ve kanaçacağımız "şiir,, bekliyoruz.

Milyarlara ve istikbale haykırarak, bunu en küçük çapta bile olsa, bize versinler, onu istiyoruz.

Papağan nasıl bir HAYVANDIR?

Dünyanın en güzel ve zarif mahlûklarından biri olan

Papağan

Nasıl tutulur, nasıl büyütülür ve nasıl YAŞAR?

Birçok kimseler, papağan besler. Fakat bu hayvanların nereden geldiğini bilmezler. Papağanlar aşağı yukarı hep "Avusturalyadan gelir. Orada yarım metreye yakın boydan tutunuz da, on santim boya kadar türlü cesamette papağan bulunur.

Hemen hepsinin tuhaf isimleri vardır. Meselâ küçük bir papağan vardır ki adı "Mavi dağ,, dır. Ondan biraz büyük bir diğer papağanın adı, "Kırmızı kenarlı,, dır. Halbuki "Kırmızı kenarlı,, adını taşıyan papağanın erkeği parlak yeşil renktedir. Dişisi al ve açık mavidir.

Avusturalyanın kendinde sevilen papağanlar Rizella ve Malle isimli çok zarif mahlûklardır.

Bütün Avusturalya papağanları, kafes kuşlarıdır. İnsan itinasından ve arkadaşlığından zevk alırlar. Birçok cinsleri, esaret halindeyken o kadar çabuk ürerler ki, hükümet kanun çıkararak ancak hususiyeti bulunan cinslerin yavrularını himaye etmek mecburiyetinde kalmıştır. Diğer cins papağanların yavruları kısmen başka memleketlere ihraç edilir. Bu suretle, fakir birçok kimseler bir ekme parası çıkartmaktadırlar.

Konuşan bir cins papağan Afrika sahillerinden gelir. Bu hayvanın rengi kumsunidir. Sadık, eğlenceli ve sevimli bir kuştur.

Papağanların yuvaları ağaç içerisinde bir delikten ibarettir. Ahalinin "Pamuk odu-

nu,, adı verdiği bir ağacı seçer ve beşiğini orada yapar. Bu ağaç biraz yumuşaktır. Binnetice papağan kuvvetli gagasını bu ağacın mukavemsiz gövdesine sapladımı, yuvasını kolayca açmağa başlar.

Yuva yapıldıktan sonra da sayarı dikkattir. Ve küçük iç tarafta büyük bir oyuk haline getirilmiştir. Fakat girecek yeri o kadar dar bırakılmıştır ki, papağan kendisi bile girerken tüylerini kısıp kendisine bir çekidüzen vermeğe mecburdur.

Böylece hariçten gelecek bazı tecavüzlere karşı yavrularını emin bulundurmaktadır. Çünkü bu delikten her hayvan giremez.

Bununla beraber iki ayaklı "düşmanlardan,, kurtulmanın imkânı da yoktur. Size papağanların nasıl lede edildiğini de anlatayım. Papağanın yuvasının bulunduğu ağaca telgraf direklerine çıkmak için kullanılan ayak kancaları ile çıkarılır. Elde küçük bir balta belde ip, ve omuzda bir torba bulunmaktadır.

Yuvanın yanına geldiniz mi, baltanın çeki tarafı ağaca dışından bir iki vurursunuz. İçerideki yavrular da hiddetle konuşarak, gürültüler ederek gelir ve ağaca gagaraları içerden vururlar.

Bu sırada yuvanın ağız bir el girecek kadar geniş ise, ne âlâ.. Yoksa baltanın keskin tarafı bu methali büyütür ve elinizi sokarak yavru papağanı şefkatle alır ve sırtınızda torbaya atarsınız.

Çocuk

Hoş sözler:

Tahta kuruları

Gündüz mahallelerindeki eczahaneye giderek eczacı ya dedi ki:

— Lütfen bana tahta kurusu tozu verir misiniz?

— Ne kadar istiyorsun?
Aa!.. Ne bileyim. Ne kadar olduğunu saymadım ki..

Zıyan olmasın!

Küçük Fatuş "Yavru Türk,, ve "Gelincik,, gazetelerinin devamlı okuyucusudur. Her nasılsa bunlardan birer taneğini kaybetmiş. Babasına rica ediyordu:

— Ne olur bana bunları bir daha aliver. Çok değil, beş kuruş vereceksin.

O gün akşama doğru babasına evden telefon ediyor:

— Baba, gazeteleri buldum. Sakın alma, beş kuruş zıyan olmasın!

Küçük Fatuş telefon mükaâlemesinin yedi buçuk kuruş olduğunu hiç düşünmemişti.

Matem havası

Küçük Bayan Yıldız piyanoda çalıyordu. Annesi geldi, dedi ki:

— Kızım, bugün piyanoyu bırak. Halanın öldüğünü unutmuş musun?

— Hayır anne, unutmadım. Bunun için hep siyah taşlara basıyorum, onların sesini çikartıyorum.

Ortaasyanın dili

Bir orta okulun ikinci sınıfında öğretmen tarih dersi müzakere ediyordu. Bir talebe sordu:

— Franklar Avrupaya nereden gelmişlerdi?

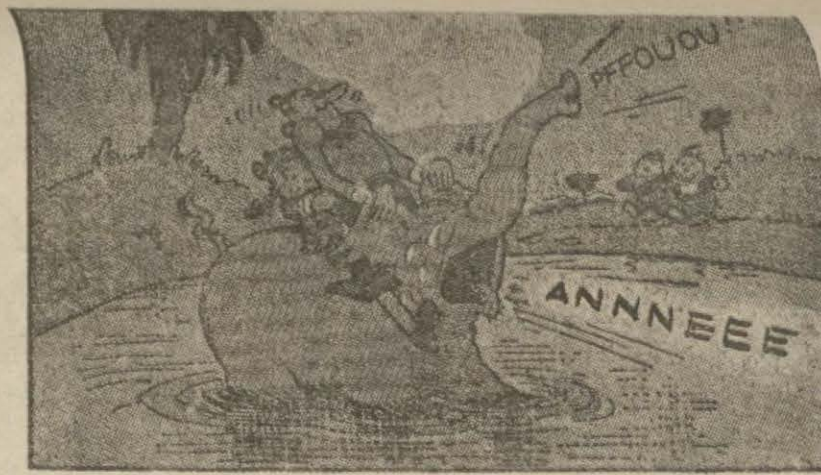
— Orta Asyadan.

— Pek güzel, en son nereder yerleştiler.

— Fransada.

— Orta Asyadan gelen bu halk ne dil konuşuyordu?

— Fransızca.

Yaramazların hikâyesi

Bayan mürebbiye hiddetle dışarıya çıkınca haylazlar hemen kaçmaya başladılar. Bayan, küçük filin üzerine atlayarak kovalamaya koyuldu. Bürsin ile Oğuz bütün kuvvetlerle koşuyor, birbirlerini ne:

— Aman, kaç!
— Sakın arkana bakma! Diyorlardı.

Küçük fil yetişmişti. Hortumunu uzatıp çocukları yakalayacağı sırada çocuklar önlerinde bir dere gördüler. Derenin bir kıyısından öteki kıyısına kalın tahtadan yapılmış bir köprü uzanıyordu.

Bürsin ve Oğuz son bir kuvvetle köprüye atıldılar. Fil de bütün hızla koştu. Fakat tahta bu hayvanın ağırlığına dayanamadı. Ortasından kırıldı. Fil "Güm!..", diye suya düşüverdi.

Çocuklar karşı yakaya geçmişler, bayana dillerini çıkarıyorlardı. Zavallı yavru fil suya düşünce ayakları balçıklı bir çamura gömüldü. Kendisini bir türlü çıkaramıyordu. Nihayet âciz kalınca avazı çıktığı kadar bağırmağa, annesini çağırmağa başladı.

Ana fil, bunu uzaklardan işitince, sesin geldiği tarafa var kuvvetle koştu. Dere ke-

narına gelince işi anladı. Bir az daha geç kalsaydı, yavrusu çamura bata bata boğulup gidecekti. Hiç dakika kaybetmeden hortumunu uzatıp küçük fili kuyruğundan yakaladı ve bütün kuvvetle yavrusunu çekmeye başladı. Çeke çeke kıyıya getirip kurtardıktan sonra, ihtiyatsızlık ettiği için hortum ile güzel bir dayak attı.

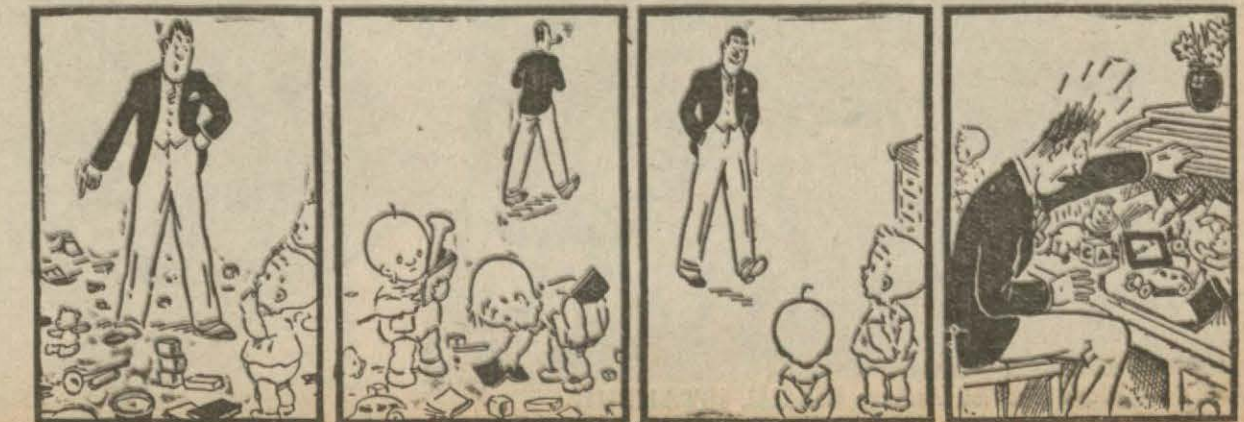
Bu defa bayan büyük filin sırtına binmişti. Giderlerken kalın bir ağacın yanından geçiyorlardı. Meğer iki haylaz ağaçta bulunan bir kovun içine saklanmışlar. Büyük fil geçti. Küçüğü geçinceceği sırada Oğuz elinde tuttuğu bir maytabı yavaşça onun kuyruğuna bağlayıp ateş verdi. Bir iki dakika içinde küçük fil tepinip bağırmağa başladı. Kuyruğundan ateşler fışkırıyordu. Bir su kenarında buldukları için ana fil hortumuna su alarak, ateşi söndürdü. Ama bu sefer o da fena halde kızmıştı. Küçük haylazları bulup cezalarını vermek istiyordu.

Yerleri koklaya koklaya o taraflarda dolaşırken kalın ağacın yanına geldi. Hayvan zekâsile çocukların yerini keşfetti. Hortumunu kovağa soktu.

— Haydi bakalım, kitabınızı açın da Türk Hunlarının büyük hakanı Attilanın, küçük iken nasıl çalıştığını, ve sonra nasıl büyük bir adam olduğunu okuyun.

Dedi.

Afacanın bir marifeti

sayılması

Küçük Bilgiler

— İlk defa olarak 1908 de Şerş Peltiye adında bir kadın tayyare pilotluğu yapmıştır.

— Bir balina balığının çene kemikleri beş metre uzunluğundadır. Bu hayvanın büyüklüğü bundan anlaşılabilir.

— Somalı adasındaki karcıların yaptıkları yuva yüksek bir ağaç kütüğüne benzer. Çobanlar çok defa bunun üzerine binerek sürülerini gözetirler.

— Bir manıadan bütün hızıyla atlayan bir atı seyredenler, hayvanın ön ayaklarını bükerek düşeceğini zannederler. Halbuki böyle olmuyor, atlayan bir at, ilkin ön ayaklarından birini, sonra öteki ni yere koyar.

— Fransız Sudanında yerliler, büyük bir ağacın gövdesini oyarak su deposu yaparlar. Bu depoların bazıları dört beş bin litre su alır.

karak ikisini de gömleklerinden yakalayıp çıkardı ve oradaki suyun içine bir iki defa güzelce soktuktan sonra bayana teslim etti.

Bayan yaramazları eve getirdi, bahçede karşılıklı iki ağaca bağlanmış kalın bir ip vardı. Sırsıklam olan çocukları gümlüklerinden bu ipe astı. Ellerine birer kitap vererek karşılırlarına geçip oturdu.

— Haydi bakalım, kitabınızı açın da Türk Hunlarının büyük hakanı Attilanın, küçük iken nasıl çalıştığını, ve sonra nasıl büyük bir adam olduğunu okuyun.

Dedi.

Hakim — Kaç yaşındasınız, Bayan?
— Yaşın lüzumu var mı? Hiç yazmasanız?
— Yazmak lâzım. Otuz di yeyim mi?
— Hayır. On yaş yanılıyor sunuz.
— O halde kırk.
— Hayır, yirmi yaşındayım.
— Hah şöyle, nihayet söylet tim ya!

ne çıkan bir adam olduğunu nasıl kabul edebilirim?

Eğer bu kâmil bir adamsa ben bu kâmil adamı neden anlıyamadım? O halde benim ilmin hatalıdır.

Eğer kâmil adam değilse bu adamın yaptığı nedir? O halde gene ben hata diyeyim. Müşahedelerimde aldanmışım. Kanunları ters kurmuşum.

— Bütün bir ömrü bir yalan için harcamak olur budalalık değil!. Diyordu.

Elini heğbeye doğru uzattı. Tombul adam bunu görünce seslendi:

— Birader düşersin, iğil me!

İbrahim Hakkı bir şeyler mırıldandı.

Bu mırıldıyı ne kendisi, ne de yanındaki anladı, bu mırıldanış bir acıip yesin sesi idi.

Bu mırıldanma yarım kalırdı.

Çünkü, bir dönemeçten asarken bir adam kayanın üstünden bağırıyordu:

— Eller yukarı!

Hacım, hocam haydin bakalım sökülün...

Tombul adam şaşaladı. Uşak durakladı. İbrahim Hakkıya bir gayret geldi. Yüzü güldü, eşeğini adamın olduğu yere doğru sürdü. Karşı sınıdaki adam köse idi.

Sevincinden gülmeğe başladı:

— Yahu dedi, ne istiyor sun? Demin sana istedikleri.

S. 12 KURUNun İLAVESİ

ni biz vermeyecek miydik?.

— Demin siz istediğiniz kadar verecektiniz, şimdi ben istediğim kadarını alacağım.

— Al, istediğin kadarını, her şey sana halâl olsun, hat ta kanım.

— Ben senin kanımı ne ya payım?. İnsan eti yenmez, satılmaz.

Bu söz İbrahim Hakkı'nı sevincini biraz daha arttırdı.

— Aferin be, dedi, ne istersen yap..

— Yalnız ben değil, şu adamlar ne isterlerse onu yapacağız.

On adam gizlenmişlerdi. Başlarını kaldırdılar.

İbrahim Hakkı geriye döndüğü zaman güle güle vaziyeti anlattı.

İbrahim Hakkı konuşurken haydutları uşağın elini ayağına bağlamışlar, tombul adamı sık boğaz etmişlerdi.

Tombul adam bir don bir gömlekle, İbrahim Hakkı yanında bir şalvarla yola düştüler. Uşağın üstünden alacak bir şey kalmamıştı.

Tombul adam gülümsiyen İbrahim Hakkıya sordu:

— Sen kaçırдың mı? Geçirdiğimiz facia karşısında ne gülüp duruyorsun?

— Nasıl gülmeyeyim, kitabın yanmaktan kurtuldu!

Hakikaten eğer köse adam karşısına biraz daha çıkmasa idi, kitabını yakacak, ve yolunu değiştirecek, ebedi bir serseriliğe başlayacaktı.

Sadri Ertem

KURUN

**Okuyoruz
Çünkü**

En müstacel haberleri KURUN derhal
verdiği gibi aynı zamanda

En ucuz gazetedir

AYRICA: Haftada bir defa verdiği
ilâve içersinde:

En güzel hikâyeler.. En alâkalı dünya
yazıları.. Röportajlar.. Sinema..

Edebî makaleler.. Çocuk ve moda..

Yazıları BULUYORUZ

KURUN

Gazetesini okumak menfaatimize en
uygun geliyor.

Siz de
KURUN
Okuyun

Amerikada Güzellik mektebi

Mektebin 300,000 talebesine
sorulan 40 sual nelerdir?

İşte bir tanesi:

Hayatınızın en mesut anı hangisidir?

CEVAP:

Sevdiğim adam bana seni seviyorum
dediği zaman!

Amerikada her şey olduğu gibi güzellik mektebi de vardır. Olmasa ayıp, değil mi ya! Çünkü, bütün güzellik modaları Amerikadan gelmekte. Hatta denebilir ki, Amerikan kadınları yalnız güzel olmak için doğarlar ve güzel, leşmek için yaşarlar.

Bu, güzellik için çalışan kadınların arasından bir gün bir tanesi çıktı:

"Kadınlar güzel olmasını lâyıkile bilmiyorlar!.. dedi. Sonra ders vermeğe kalktı ve bir mektep açtı.

Bu kadının adı Mis Alma Archer'dir.

Mis Almanın Newyorktaki mektebine gitsek neler görürüz! Anlatalım:

Evvelâ genç ihtiyar bir a. Jay kadın, Bunlar ders almak isteyen kadınlar veya genç kızlardır.

Bunların hepsi birer birer Mis Almanın önüne çıkar ve ders alır. Mektepte Mis AL. madan başka muallimler de vardır. Fakat onlar ikinci derecede işleri görürler. Bil. yük meselelerle Mis Alma biz. zat meşgul olur.

Mis Almanın mektebi bü. yüküdür ama, bütün Amerika. yı, hattâ bütün dünyayı içine alacak kadar değildir. Hal. buki bütün Amerikadaki, ve bütün dünyadaki kadınlar gü. zellik mevzuile alâkadardır. O halde ne yapmalı?

Newyorka gelemiyen Ame. rikalılar, Amerikaya bile ge. lemiyenler, diğer memleket. lerdeki kadınlar, Newyorkta bile olsa sıra beklemesine ta. hammül edemiyenler ne yap. caklar?.

Mis Alma bunun da kola. yını bulmuş:

Mektupla ders veriyor. Bu

gün, güzellik mektebinden ders alan tam 300.000 talebe vardır.

Güzellik dersleri, Mis Alma'nın karşısına çıkan. lar da, onunla uzaktan müşerref olanlar da aynı şekilde ders alırlar:

Mis onlara bir alay sual. ler sorar. Onlar bu suallere cevap verirler. O zaman Mis talebesine türlü tavsiyelerde bulunur, nasihat verir..

Dersler devam eder. Ne. ticesi: Muallim için para, ta. lebe için güzelliktir.

Evet, hakikaten, Mis AL. manın derslerinden istifade ederek güzelleşen bir çok ka. dınlar vardır. Çünkü o onla. ra hem beden, hem yüz, hem ruh, hem tabiat güzelliğini, erkeklerle nasıl güzel görüne. ceklerini hep birer birer an. latır.

Mis Almanın sorduğu sual. leri ve umumiyetle aldığı ce. vapları burada veriyoruz. Bu suretle ona müracaat eden kadınların zihniyetleri, nasıl kadın oldukları hep meydana çıkıyor

Yaşınız? — 32.
Mesleğiniz? — İş kadını.
Evli misiniz? — Evet.
Seviyor musunuz? — Evet.
Ne zamandanberi evlisi. niz? — 10 senedenberi.

Çocuğunuz var mı? — Var.
Aile hayatınızdan memnun musunuz? — Hem memnunum hem memnun değilim.

Bilmediğiniz bazı şeyleri arzu ediyor musunuz? — E. vet.

Kocanız ne işte? — İş ada. mı.

Enfazla ne sever? — Spor.
Vaktinizi en fazla nerede geçiriyorsunuz? — Yazıhane. de ve evde.

Başka türlü bir hayat ya. şamak ister misiniz? — İste. rim.

Nasıl bir hayat? — Seya. hat hayatı.

Çabuk müteessir olur mu. sunuz? — Hayır.

En fazla neye alâka duyu. yorsunuz? — Etrafındakilere.

İhtiras lımsız, soğuk mu. sunuz? — Soğuk.

Arkanızdan çekistirilir mi. siniz? — Bilmiyorum ama, çe. kiştirildiğimi zannetmiyorum.

En çok hangi sporu sever. siniz? — Golfü, ata binmesini, yürümeyi.

Tecrübe görmüş olduğunuz yüzünüzden okunur mu? — Okunur.

Teniniz ne renktir? — Be. yaz.

Gözleriniz? — Siyah.

Boyunuz? — 1,68.

Ağırlığınız? — 60 — 65 ki. lo.

Sokakta giydiğiniz elbiseler en çok ne renktir? — Koyu ma. vi, siyah, beyaz.

Ev içinde? — Yeşil.

Tahsiliniz? — İki sene yük. sek tahsil.

Hayatınızın en mesut anı? — Sevdiğim adam bana, "Se. ni seviyorum.. dediği zaman.

En büyük teessürünüz? — Sevdiğim adamın inandığım gibi çıkmadığını gördüğüm zaman.

Etrafınızdakiler arasında göze çarpyor musunuz aca. ba? — Öyle zannediyorum ama pek bilmem.

Kendinize itimadınız var mıdır? — Yoktur.

Ne den acaba? — Kendimi aşağı gördüğümden.

Hayvan sever misiniz? — Severim.

En çok hangisini? — Kö. peği.

Arkadaşlarınız arasında en çok neden bahsedersiniz? — Modadan, sinemadan, içimiz. deki hislerden.

İyi söz söylemesini bilir misiniz? Kendinize inandır. dığınız olur mu? — Bazan.

Tehlike karşısında aldığı. nız vaziyet nedir? — O anda soğuk kanlılığımı muhafaza ederim, tehlike geçtikten son. ra sinirlerim boşanır.

Muhtelif cevap alınan dört sual daha var:

En sevdiğiniz roman, en sevdiğiniz mecmua, en sev. diğiniz film. En sevdiğiniz tiyatro eseri?

Güzellik hocası, bu suallere aldığı cevaplara göre talebe. lerine tavsiyede bulunuyor.

Çünkü bazı huyların yanında bazılarıni değiştirmek, giy. mi, kuşamı boyuna posuna uydurmak, işine, mesleğine göre kocasına başka başka ha. reket etmek lâzımdır.

Alimin namusu

Bir yanı iğde dalları arasından uzayan dağ yamacı, öbür yanı bulutlara, sabah sislerine yaslanan bir yol.

Boz bir eşek sırtında yavaş yavaş ilerleyen adam bulutlara yaslanan yamaçta akseden çingırak seslerine dalmış gibi idi. Boz eşeğin kenarından geçtiği yolun uçurumla kucak kucağa geldiği yer bir denizin sisle kaplanmış sathına benziyordu. Bu beyaz duman örtünün altında dikkat edilirse suda, akis brakan ağaç gölgelerine benzer hayaletler vardı. Çingırak sesleri oradan geliyordu. Yamacın kenarında, ağaçların son yaprakları hizasından yürüyerek geçen insan vecde benzer bir zevk içinde idi. Kulağından aldığı sesleri gözünün sinemasile tamamlıyordu.

Yanından geçen adamın sol kulağında çınlayan ve öksürüğe karışan "merhaba," sesile kafasını karlı dağ sırtına çevirdi.

Selâm aldı. Bu adamın ağzında koskocaman bir çubuk vardı. Kara çember sakalı yüzünün etrafına bir kirpi derisi gerilmiş hissini veriyordu. Gözleri küçük, küçük oyuklara benziyordu. Kocaman göbeği bindiği katırın sırtında bir hayvan üstüne yüklenmiş çuval gibi ileri fırlamıştı. Yüzüne bir bakışta insan kat, kat katmer yağlı, karışık ensesini görür gibi olurdu. Bu adamın katırın kuyruğu hizasından üç adım geriden gelen yaya bir hizmetçisi de vardı.

Selâm veren adam çubuğunu ağzından çıkarmadan konuşmaya başladı.

— Hocam böyle nereye?

Boz eşek sırtındaki adam dalgındı. Sözleri iyice anlayamadı, daha doğrusu yarım yamalak anladığı sözlere cevap vermek istemiyordu.

Düşünüyordu:

Konuşmak, cevap vermek susuzluğu gidermek için bir çeşme başına koşmaktan başka bir şey değildir.

Bir tarafta susayan, yanan, ateşten dudakları çatlayan insan vardı. Beri yanda serin insanı kandırır su.

Adam cevap vermeden yüzüne bir daha baktı, bu adam:

Hele kendisini hergün falakaya yatıran hocanın nasıl tırtır titrediğini kahkahalarda anlatırdı ..

Yazan: Sadri Ertem

da bir insanın susuzluğunu dindirecek biçir şey yoktu. Hatta o bir serap bile değildi. Öyle insanlar vardır ki, insana vaatlerde bulunurlar. Bu adam hiç de bunlardan biri değildi.

Çubuğunun dumanı gibi avare bir ömürdü, katırın palanını üstüne öylesine bir oturuşu vardı.

— Cevap vermemek, daha iyi dedi.

Boz eşeğin sırtındaki adamın hulyası genişti.

Uzun saçlı Çin, esmer yüzlü Hint kervanlarının ipek ve baharat taşıdıkları bu yolda, o, bambaşka bir heyecanın cennetinde yaşıyordu. İçinde kendini bulmuş bir sevinç vardı. Bir şey yapmanın bir şey istediği gibi bitirmiş olmanın hazı içinde kayınıyordu.

Boz eşeğin sırtındaki adam ne yol başlarını basan haramların hayaleti ile titriyor, ne de kervanları yürütmek için arz ve tul dairelerini ellerinde bir kamçı halinde kullanan füccarlar gibi hesaplar kuruyordu.

O bir kuyunun dibinden ışığa, karanlıktan ve nasipsizlikten hayata çıkmağa çalışan insanın dertlerini duymuştu.

Henüz küçük bir kasabada belirsiz ve anlaşılabilir bir adamdı. Elli yıllık bir hayat bugün boz eşeğin sırtındaki heybede bir kitap haline girmişti. Onun elli yıllık hayatından bir inbikten çekilir gibi takdir edilmiş satırlar bir ruhun, kâğıt üstüne dökülmüş, harfler ve mürekkep yığınları halini almış bir timsal idi.

Elli senelik uğraşmadan, didişmeden sonra vardığı netice ona son eserini bitirmek cesaretini vermişti. Bu cesaretti onu sevindiren, bu cesaretle Erzurumdan İstanbula gidiyordu. İstanbulda davasını kalbur üstü fikir adamları önünde heykelleştirecekti böylece boz eşek Erzurum - Trabzon yolunda sırtında konuşan bir sifenksi sessiz sedasız taşıyordu. Onun için konuşmak susuzluğunu henüz duymuyordu. Adam tekrar seslendi.

— Hocam nereye?

İstemiyeydi, istemiyeydi cevap

verdi:

— İstanbula!

Bu söz ağzından çıkarken heybede sallana sallana giden el yazması kitap önüne açılmış gibi okuyordu

(Siz dersiniz ki gece uykusu sıhhattır, ben derim ki vakit öldürmektir. Siz dersiniz ki söyle ben derim ki sus, siz dersiniz ki iste, ben derim ki bırak! Siz dersiniz ki bil ben derim ki unut, sizin haliniz sizin olsun benim halim benim.)

İstanbul sözünü bu cümleleri hatırlayarak söyledi. Değirmi çember sakallı, koca göbekli, küçümencik gözlü adamı ta çocukluğundan tanırdı. Hasan kalede beraberce mahalle mektebinde okumuşlardı. Şimdi karşısında bir büyük çuval, ve yahut yağ tulumu hissini veren adam o zaman tenesirle, tabut arasında cami avlusunda yerleşen mahalle mektebinin en komik çocuğu idi. Bir gün erkenden cami avlusundaki tabutlardaki birinin içine saklanarak cami avlusundan geçip gidenleri:

— Dur!.. sesi ile yollarından alakommuş, sonra:

— Sökül diye bağırarak gezenler ceplerinde ne varsa hepsini tabutun önüne bırak-

lıccar. Zamanımız kisinin yüzü suyu hürmetine duruyor.

Tombul adam katırından inmiye hazırlanıyordu. İbrahim Hakkının içinde bir an için bir hoplama oldu. Tanımadığı bir adamın böyle kendisine kalpten geldiğini hissettiren konuşmaları onu memnun ediyor gibiydi. İnsan sevilmek için sırtını kaldıran kedi gibidir. Hele uzun yor. gunluklardan sonra şefkat ve sevgi bekleyen insanlar için bu bir nevi toy haline girmiştir. Bu hissini verdiği memnunlukla İbrahim Hakkı adamın yüzüne dikkatle baktı.

Bu, kısa boylu, topalca, alnı yumruk gibi ileri fırlamış köse bir adamdı. Küçük çuk kulakları vardı. Gözleri çipildi. Burnu çenesine yapışmış idi. Konuşurken ağzı bir yana dönüyordu. Omuzları ağzı gibi çarpıktı. Gözünü ileri doğru fırlamıştı.

Eşeğinin sırtından inmeğe hazırlanırken birdenbire durakladı. Tombul adam katırından inmişti bile.

İbrahim Hakkı:

— Dostum, dedi, biz bu hana inmiyelim! Bu herif uğurlu bir adama benzemiyor.

Tombul adam gülümsedi:

— İşte gene ukalalık başladı.. İnsanın mürekkep yalaması fena şey değil, ama biraz mürekkep yaladı mı a. damların huyları değişiyor. 'Adamecağız bizi ta yolun başından yakaladı. Yalvardı, yakardı bir kahve içelim, bir yemek yeriz, şu ağacın altında bir tavla oynarız.

Hancının adamları, çoluğu çocuğu misafirlerin etrafında toplandılar.

Uşaklar başlarında tepisiler, kuzu dolmaları, ayrı ayrılarla sökün ettiler. Hancı, gözlerinin yaşlarını siler gibi seslendi:

— Sizin geleceğinizi daha evvelden haber aldık. Bu kuzuları onun için doldurttuk.

İbrahim Hakkıya döndü: — Ah efendi ah, benim babam, büyük babanızın karpısında büyümüştür. Murat ağa ne zaman Erzurumdan Trabzona gitse hep bize uğrardı. Onun misafir olduğu oda, hanımızın başka odalarına benzemez. Biz onun soyuna sepona kul, köleyiz.

İbrahim Hakkı eşeğinin yularını sıkı sıkı tuttu:

— Gidelim, gerden uzak olalım.

Diye tombul adama ısrarla seslendi.

Tombul adam yine güldü. dedi:

— Dostum, sen filozofsun, filozof dediğin bir gözü açık rüya gören adamdır. Felsefe bir taraftan hem dünyanın içinde olmak, hem de dünyanın dışında yaşamaktır. Dünya nimetlerinin fani olduğu. nu bilerek ondan istifade etmek filozofluğun şanıdır.

İbrahim Hakkı kollarından tuttular, yere indirdiler. Kahveler içildi, yemekler yendi.

İbrahim Hakkı uçkuruna bağladığı bir altını çıkardı. Tombul adam da iyi bir bahşiş verdi. Fakat köse, gözlerini silerek karşılına dikildi:

— Biz, bu hakareti kabul etmeyiz, efendilerimizden nasıl para alırız. Efendilerimizi canımız kurban..

Yolcular hayvanlarına bindiler.

Tombul adam:

— Dostum, dedi. Şimdi rahat rahat yolumuza devam edebiliriz.

Bir kafile yolcuları uzun bir mesafeye kadar teşyi etti.

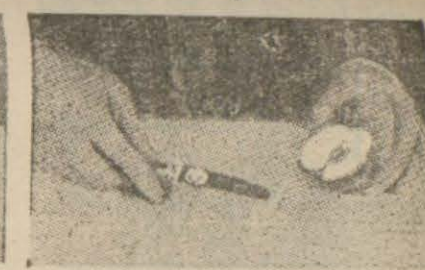
Tombul adam memnundu.. Ağzı kulaklarına varıyordu. Uşak, şanlı, şerefli bir efendiye uşaklık ettiğinden dolayı şükürler ediyordu.

Tombul adam gururu okşanmış bir insan hissile rahatlaşmıştı. Yalın ayak efendisinin ardından dağ, bayır aşan uşak da kalabalığı gör. düke bundan efendisine, efendinden kendisine hisseler çıkarıyordu.

Emirberlerde, uşaklarda, daire hademelerinde görülen bu hal ile, bu adam da bir şeref hissesile yüreğinin kabardığını hissediyordu. Yolculardan yalnız İbrahim Hakkının ağzını bıçak açmaz bir hale gelmişti. Rengi solmuş, gözleri kararış, adeta ağlayacak gibi idi. Tombul adam katırın sırtında biraz daha dikleşmişti. Uşak bir ok gibi dimdik ve heybetli heybetli yürüyordu.

İbrahim Hakkı eşeğin sırtında adeta içindeki ayrıntı beslenmiş bir tulum halini almıştı. Bacakları bir tulumun ucları gibi sallanıyordu. Sırtı çökmüştü. Yüzünün hatları karma karışık. Bu eşeğe de sirayet etmişti, kulaklarını indirmişti. O da sen.

Çeyrek elmadan nasıl çıkar?

Çeyreği SAĞ elinizin birinci ve ikinci parmakları arasına koyarsınız. Sonra bu çeyreği elinize GEÇİRİYORMUŞ GİBİ yaparsınız. Nihayet hâlâ sağ elinizde bulunan çeyreği kucağınıza düşürür ve iki elinizi de boş olarak gösterirsiniz.

Elmanın içinde çıkan çeyrek ise, evvelce — sapına yakın olmak üzere — bıçağa tereyağı yahut sabunla yapıştırmıştır. Çeyreğin yapıştırdığı taraf bit tabi kendinize doğru olacak ve karşınızdakiler tarafından görülmeyecektir. Elmayı yarıya kadar gestikten sonra, bıçağı tamamen elmanın içerisine sokarak elmayı sıkınız. Çeyrek elmaya yapışıp kalacaktır. Sonra bıçağı çeker, elmayı açarsınız.

İbrahim Hakkının ızdırabı büyüktü. Kendi kendinden utanıyordu. Senelerce hakikat arıyan adam, oğluna bir tek hakikat bırakmayı düşünmüştü, bu hakikat da eşeğin sırtındaki heybede yatmakta olan marifetname idi.

Marifetname onun hayatının günleri, geceleri, yazları, kışları, seneleri idi. Orada onun hakikat diye bulduğu her şeyden bir parça vardı. Parası yoktu, pulu yoktu, evi yoktu, barkı yoktu.

Ne para kazanmak için, ne pul toplamak için, ne ev yapmak için, ne de bark kurmak için ömründe bir gününü sarfetmemişti, bütün bir ömür hakikatin ruhtan ve tabiatın toplanması için harcanmıştı.

Müzesinin kurşun kubbesi altında birbirine benzeyen günlerin acısını duymuş ve medrese eski çamaşır gibi yıkanıp yıkanıp başkalarının sırtına geçirilen şahsiyetsiz, kulaktan dolma fikirlerden nefret etmişti. Sırtındaki başkalarının çamaşırını bir deli kuvvete yırtıp attığı zaman kendini çiril çıplak hissetti.

Neye inanacaktı, hakikat ne idi? Ne insanların tecrübelerin dışında halkettikleri Allahı aklı alıyor, ne de tabiatın bir su gibi akan varlığını bir nizama, bir kaideye bağlamak imkânını bulabiliyordu.

Şüphe ediyor, her şeyden şüphe ediyor, kendisinden bile şüphe ediyor.

Minare ile kuyu ayrı şeydir diyebiliyordu. Büyük imamlardan sonra gelen şüphe sağnakları hep böyledir. Sağnaktan sonra açan güneş gibi bir

Elmanın içinde çıkan çeyrek ise, evvelce — sapına yakın olmak üzere — bıçağa tereyağı yahut sabunla yapıştırmıştır. Çeyreğin yapıştırdığı taraf bit tabi kendinize doğru olacak ve karşınızdakiler tarafından görülmeyecektir. Elmayı yarıya kadar gestikten sonra, bıçağı tamamen elmanın içerisine sokarak elmayı sıkınız. Çeyrek elmaya yapışıp kalacaktır. Sonra bıçağı çeker, elmayı açarsınız.

ruh yavaş yavaş, onun için sardı. Hakikatin mikyası insanlardı, insan dünya kadar dağınıktı. Bu dağınıklık içinde büyük seyahatler yaptı.

Bu seyahatleri, ruh iklimlerinin gizli noktalarını keşif için yapıyordu. İnsanı tanımak, insanı anlamak gerekti.

Akıcı, hain, mütemadi rengini, kokusunu değiştiren varlık önünde durmak istemiyordu.

Artık ruhunun katılaştığını hissediyordu. Tabiat önünde bir iskelet oldu. Bu iskeletin kanunu vardı, nizamı vardı.

Artık aradığını bulmuştu. Nihayet insan ruhunu anlamak için bedenle ruhun münasebetleri üstünde laboratuvara uğraşır gibi çalışmıştı. İnsanın imkânlarını, zaruretlerini bir arının kovanda pekte yapması gibi kendide cemetmişti. Elli senelik kovanda süzme hakikat balı vardı.

Düşünüyordu. Bu köse, bu topal, bu saçları yumuşak gözleri fırlak çipil adam kendini nasıl aldatmıştı? Bütün görünüşü bunu isbat ediyordu.

— Nefsine hâkim olan insan diyor, gerçi her vasıftan ayrı bir halde yaşar. Onu bir vasıfla aramıya bulmaya lüzum yoktur. Fakat katırlar gibi, kelekler gibi ancak dış vasıflarile tanıyan hayvanlar ve bu hayvanlara benzeyen insanlar için dış vasıflardan başka hakikat ölesi yoktur. Bu çipil, bu köse hancının hayvanlığın üstü.

(Lütfen sayıfayı çeviriniz)

Alimin namusu

(7 nci sayfadın devam)

çare buldum, halı dokutuyorum, İspanyollar, Portekizler İrana silâh verdikte çarp devam ediyor. Bunda onların menfaati var. Hint, Çin yolu kapanıyor. Hint ve Çin tüccarları mallarını deniz yoluyla götürüyorlar. Ben de bu zamanda halı ticareti yapıyorum. Erkekler harp ederken öksüz kızlara, dullara iş buluyorum. Haç dönüşü de, Afrikanın Musavva iskelesine uğruyacağım, Onlardan bir kaç yüz Habeşli alıp geleceğim. Tarlada, konakta, ötede beride Habeş köle çok iyi işe yarar. Maksadım ehli islâma hizmet...

Eşek sırtındaki adam bu sonu gelmeyen, tükenmeyen sözleri dinlerken bir kaç kere esnedi. Eşeğini sürüp gitmeye de düşünmedi değil, fakat bu hareket tuhaf olacaktı.

Yolculukta soysuzluk göstermeyi hiç sevmeydi. Bu kadar yıl şehir şehir dolaşmış, dünyanın bir çok insanlarını görmüştü. Hiddetin insanı küçülttüğünü ve onu bir soyfarı haline soktuğunu kaç defa görmüştü. Bir işe girişmek istemedi. Fakat içinde mukavemet edilmez bir his kendini cevap vermek için zorluyordu. Nasıl fil dişi bir yuvarlak mermer satha çarpınca yukarı doğru fırlarsa tombul adamın sözlerinin çamura saplanmış bir kaya gibi kalmasını istemiyor, karşısındakinin fikirlerini zıpzıp gibi hoplatmasını istiyordu.

Ona bir mermer mukaveleti göstermek gerekti. Gülümseyerek cevap verdi: — İnsanı küçük gören gerçekten küçük olandır. Her insanda bir aristo vardır. Her insanın bütün varlığın ışığı olan aklı, zekânın ta kendisidir. Güneşi zerrelere nasıl a. Yırmak mümkün değilse, insanı da kül olan akıldan öylece ayırmağa imkân yoktur. Biz yoksak hiç bir şey yok... Mumlar söndüğü, güneş çıkmadığı, yıldızlar kaybolduğu zaman her yer karanlıktır. Her adam bir güneş, bir yıldızdır. Bir ışıktr. Kâinat bende, ben varsam kâinat vardır. Ben varsam Allah vardır. Allah bizim kalbimizde yaşıyan bir ümüttir. Ümit işe insan kadar holdur. İnsan kadar sonsuz olan arzular, fakat onlar kadar bol olmayan

zaruretlere vardır. Hayatımız zaruretle imkânların kavgası içinde geçer.

Ben de bu imkânla zaruret arasındaki hesabı buldum. Kavgayı kazanan müşteriyi adamım... Siz düşünmiyereksükûna ermeyi istersiniz, ben düşünerek sükûna varmış insanım. Siz dünyada bir sair. filmenâm gibi dolaşsınız, dünya nimetlerini rüyada gibi yersiniz. Ben düşünme düşünme, zaruretlere bula bula yaşıyorum.

Tombul adam güldü

— Hocam atma, dünya imkân âlemidir. Allah dilese taşta eder.

— Doğrudur. İnsanlar kendilerini dilerlerse eşek ederler. Farabi bile Allah teferuatı tanımaz der..

— Tanır hocam tanır, kara taş üstünde kara karınca onun emrile hareket eder.

— Göklerin üstünde bu Keykâvus gibi astığı astık, kestiği kestik bir zalim ve nefesine düşkün, aklına eseni yapan bir Allah yoktur. Bunu siz icat ediyorsunuz. Siz böylelesiniz, böyle olmak istiyorsunuz. Gölgeleminize şahsiyetinizi veriyorsunuz. Hiç yıldırım düşen ağaçları gördünüz mü? Yıldırımdan ölen babaların ardında sefil kalan çocuklar, açlıktan sürünmeğe mahkûm yavruları hatırlar mısınız?

Fırtınadan batan gemileri hiç düşündünüz mü? Yağmurlardan çöken tavanları, doludan harap olan tarlaları, lâv altında kalan şehirleri hiç gözünüzün önüne getirdiniz mi?

Bunları yapan hep Allah mı?

— Allah... Şüphesiz.. — Allah âdil ve şefik değildir mi?

— Âdil ve şefiktir. — Bu saydıklarımın hepsi birer zulümdür. O halde sizin Allahınız zalimdir. Zalim Allah olamaz.

Yahut şefkat, merhamet, muhabbet istediği halde buna muvaffak olamamıştır. O halde o, hiç bir şeye hükümünü geçiremeyen bir mankadır.

Kadir olmayan bence insan bile değildir. Siz olanı oldu gibi görmüyorsunuz. Olanın bizim ne göz yaşarımızı, ne neşelerimizi, ne sevgimizi, ne de kinimizi asla düşündüğünü hesaba kattığı yoktur.

Yıldızlar mahreklerini kaç kere değiştirdiler. Dünyanın

en güzel, en hayırlı insanı dünyaya geldiği gün çark neşesinden yolunu mu şaşırıldı? Ebediyet onları bir bostan dolabını çeviren gözü kapalı hayvan gibi işlerine koşuştur. Bütün varlığın vazifesi bir bostan kuyusundan suları çekip mazinin tarlalarını sulamaktadır.

Bizim ömrümüz de gelecek ile geçmiş arasında hayretimizi uzatmak için zaman: "Dur!", diyen boş bir yalvarış ve hal denilen hayalî icada çalışmaktan başka bir şey değildir.

Boş bir yalvarış, kof bir teselli. İçinizi açsam ruhu. nuzda çömelmiş Allah denen korkuyu böylece size gösterebilirim.

Hayat akıyor. Durmadan, dinlenmeden, değişe değişe zıtların ahenği, zıtların kanunu içinde yürüyor.

Hissiz madenden, hisli çiçeğe, hisli çiçekten kıvılda. nan maymuna, maymundan insana doğru bir akış gibi oluş seli geliyor.

Bu selin içindeki zaruretlarını anlatıyorum.

Tombul adam gülümseyerek:

— Sen, dedi. Tefekkürde nemrudsun, elbet senin de burnuna bir sinek kaçar.

Tombul adamla İbrahim Hakkının konuşmalarını dinliyen hizmetçi bunlardan hiç bir şey anlamıyordu.

— Bu bir acıip hayvan üstünde karşılıklı vaiz ve yahut dua olsa gerek, diyordu...

Uzun zaman avuçları açık olduğu halde iki adamı takip etti. Söz bitince bir fatiha okuyup ellerini yüzüne sürdü. elini yüzüne sürerken parmakları onun gözlerine harikulâde bir senaryo çevirdi, ve bir ses içinde bir vahi gibi çınlandı: Allah sesini duyar gibi idi. Muti kulları için hazır. lanan sekiz cenneti görürdü.. Bu sekiz cennetin sekiz kapısı vardı. Her birinde safrandan yetmiş bin bahçe, her bahçede inci ve mercandan yetmiş bin belde, her belde için. de kırmızı yakuttan yetmiş bin köşk, her köşkte altından yetmiş bin oda, her odada sarı yakuttan üstü ipekle kaplanmış yetmiş bin yatak, her yatağın üstünde bir huri vardı.

Her köşkün altından dört nehir akıyor, her nehirin kenarında yetmiş bin ağaç, her ağacın yetmiş bin meyvesi ve

etmiş bin türlü yaprağı, her dalda yetmiş bin kuş, yetmiş bin türlü sesler çıkarmaktadır.

Huzurla, sükûnla etrafı süzdü. Gözleri çıplak ayağına süründüğü zaman, içinde yine Allah sesi gümbürdedi: (Mutî kullarım cennette mesut olacaklar!)

Ey kulum sırtını bütün tut!

İlerlerken ses bağırtıyor gibi idi:

— Sen kendini bu dünyada garip bir misafir bil, kaderine tabi ol!

Tombul adam, İbrahim Hakkının sözlerini pek ciddiye almıyordu. Ona göre bu bir toydu.. Kitap ve nazariyeler içinde boğulmuş bir zavallı idi. Ona sadece acıyor, içia için güllüyordu. Uşağına seslendi:

— Bize taze birer çubuk doldur.

İbrahim Hakkıya döndü:..

— Daha pişmemişsin kardeşim... Bütün konuştuğumuz şeylerin bir çubukluk tutum kadar lezzeti yoktur.

İbrahim Hakkı hiddetini yenemedi:

— Ama sen de ateşte yandı mı soğan gibi pişkinsin. Ben bu pişkinlikten irak olayım.

— Buyurun efendim, buyurun.. Ağaç gölgesinde bir kahvemizi için.. Efendilerimizze ikram etmeden salıveremem.

Tombul adam kahve sözü, nü işitince yumuşadı. Bir fincan kahve... Köpüklü, yorgunluğu bir siyah tahta üstünden tebeşir çizgilerini siler gibi ruhtan silip süpüren, insana taptaze kuvvetler veren sihirlî bir şeydi.

— Hocam dedi, hani şurada bir kahve içsek, biraz kahvaltı etsek..

İbrahim Hakkı, cevap vermeden ses tekrarlandı:

— Kahvemiz gayet meşhurdur. Hanımızda envai türlü yemeklerimiz de vardır, Sizleri hanımda misafir etmeden salıvermem.

Adam İbrahim Hakkının merkebinin ve tombul adamın katırının yularını tuttu

— Beni çiğnerseniz gidiniz.. Efendilerimin bastığı toprak olmak ne şeref.. Bize bu şeref kırk yılda bir gelmez, Güneşle ay bir yerde misafir etmek Allahın bize en büyük nimeti.

Bir büyük âlim, bir büyük

mişler sonra arka arka çekilip gitmişlerdi.

İnsanların nasıl korktuklarını, hele kendisini her gün falakaya yatıran hocanın nasıl tir tir titrediğini kahkahalarla anlatmıştı.

Vaka halk arasında yapıldı da kendi mektepten kovulduğu zaman herkes onun için:

— Yaman bir harami olacak demişlerdi.

Buna inanmayan tek insan şimdi boz eşeğin sırtındaki adamdı, o diyordu ki:

— Hayır bu adam harami olmayacak tüccar olacak. İtiraz edenlere şöyle cevap veriyordu:

— Harami çalar söylemez. Halbuki bu adam yaptığını gururla, zevkle anlatıyor.

Aradan yıllar geçti, tabutun içine girip ötekini, berikini korkutan çocuğun sonra mühim işler yaptığını işitmişti. Fakat esası surette ne cins işlerle uğraştığını bilmiyordu.

Katır sırtındaki adam eşek üstündeki adamın suratındaki çizgilere ve memnuniyetsizlik alâmetlerine bakmadan söze başladı:

— Ben Kâbeye gidiyorum Hacı olmaya.. Sen İstanbulda ne yapacaksın?

— Ben kitap yazdım İstanbul ulamasile mübahase edeceğim.

Tombul adamın gözleri içinde yine çocuk neşesi güldü:

— Kitap, okumasından fayda olmayan bir şey, onu yazmak beyhude bir emek, bu beyhude emek için yollara düşmek boşuna ömür törpüllemek..

Eşek sırtındaki adam hiddetle adamın suratına baktı, sakalı titredi cevap vermedi, fakat hizmetçisinin tazelediği çubuğu sağ eline alan tombul adam sözü bırakmadı:

— Kızma azizim.. Öyle suratına bet, bet bakma davasına sana birer birer isbat edeceğim.

Kitap dediğin şey insanlara yeni bir şey getiren nesnedir.

İnsanlara yeni bir şeyi yine bir insan veremez. Onu yerlerin, göklerin, denizlerin, ayların, yıldızların sahibi yaratabilir. Bizler hakikaten, iki ayaklı tüysüz bir mahlûkuz yani tüyleri yolunmuş bir tavuktan hiç farkımız yok.

Bir tavuk ne kadar yeni şeyler yeni fikirler, yenilikler getirebilirse biz de o kadar

yenî şeyler yaratabiliriz. Allah kitaplarını, mürekkep ve kâğıt harcamak ve yahut meraklı bir delikanlı gibi iç sıkıntılarını dökmek için dünyaya göndermemiştir. O halis akıldır.

Güneş nasıl arzı kaplarsa akıl da kâinatı ve bizleri öyle kaplar ne varsa ondadır.

O, akıldan kıymetten zereleleri ilhama mazhar olan insanlara bildirir. Onlar da kitaplarını yazarlar. Bizler gibietten kandan mürekkep olan ve bedenimiz içinde soluk bir kandil gibi parıldayan ruh büyük hakikatları aydınlatmaya kâfi gelmez.

Biz, her şeyi görürüz, fakat hiçbir şey görmeyiz. Çünkü hakikatlar karşısında gözlerimiz birer burgu değildir.

Gören gözlerimiz değildir. Gözlerimizin içinde bütün dünyayı kaplayan ezeli varlıktır.

Biz ancak ilhama mazhar olanların eserlerini okuyarak kendimizi dünyayı tanıyabiliriz.. Bizim topumuzun hakikat önünde aldanmamız mümkündür. Bin kişi olsa, suya batmış bir değneği kırık görür. Bizim şu çatlak aklımız dünyayı hep böyle kırık değnek gibi seyretmiyor mu acap?

Bize, bizim bilgilerimize göre bir şey yapmaya imkân olmayınca en kestirme makul yol üstatların yolunu takip etmektir.

Aristodan naklen muallimi sani Farabının kitabında arslanın tasvirini okuyorduk. Bizim gördüğümüz arslan kitapda yazılı olana pek benzemiyordu. Fakat biz kitaba inandık.. olabilir; yalnız görmüşgüzdür. Biz iki üstattan daha iyisini göreceğiz.

Onun için ben kitapları bir yana koydum, okuyacağım kadar okudum. Elimî divite, kâğıda, kaleme bile sürmüyorum.

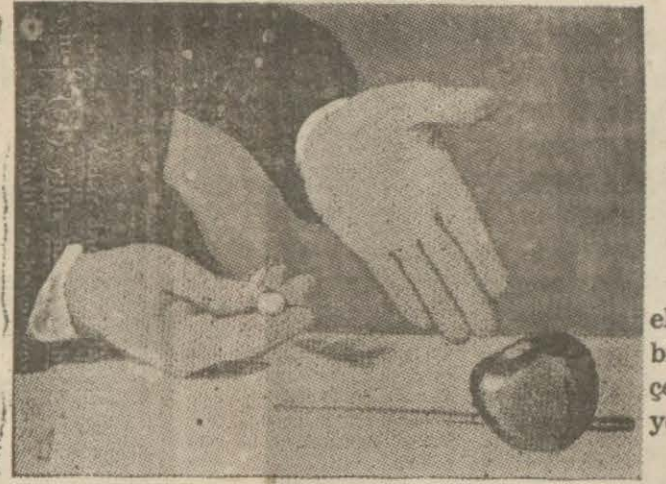
Şöyle böyle bir hayat sürüyorum. Çinden kumaş getirdim. Hindistandan baharat ve günlük, bunlarla da bir kitap yazmış kadar insanlara yardım ederim. Fakat İranla sık sık harp oluyor. Bu yüzden Hint, Çin kervanları sıcak yaz günlerinde çölde bir bulut gibi görünmez oluyor. O zaman yollarda otlar bitiyor, kervansaraylarda baykuş trampet çalıyor. Böyle zamanlarda ehli islâm sıkıntıya düşmesinler diye bir

(Sonu 10 uncu sayıfada)

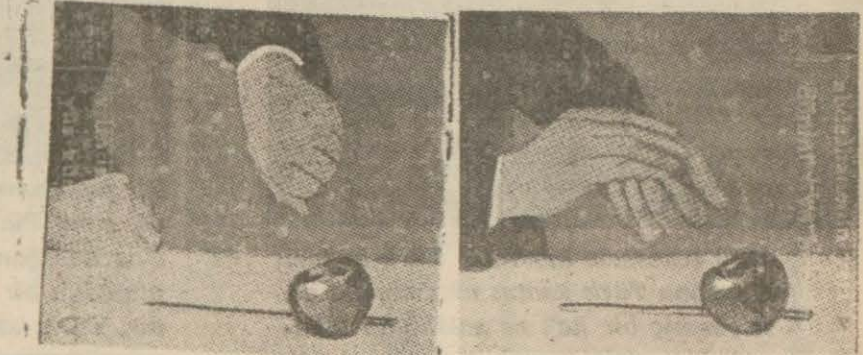
Kolay Bir

Hokkabazlık

Avucunuzdaki para nasıl oluyor da elmanın içine giriyö?

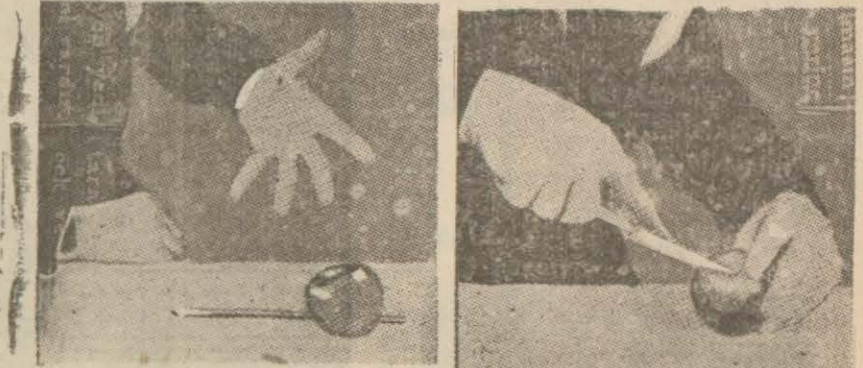

Hokkabaz bir elma, bir bıçak, bir de nikel bir çeyrek gösteriyor.

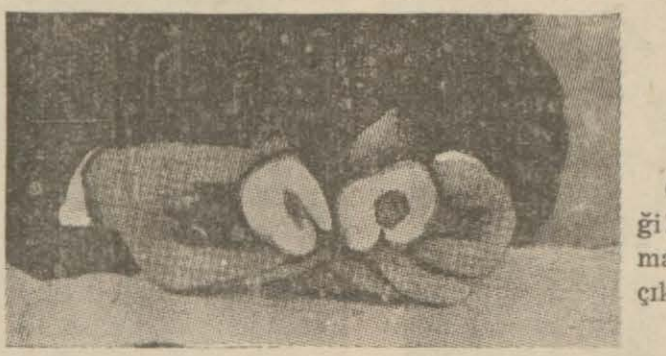
Şimdi çeyreği sol eline koyuyor.

Ne sihiridir, ne keramet...

Çeyrek gitti. Ve şimdi hokkabaz elini açıyor.

Çeyreğin elinden gittiğini isbat için elmayı ikiye bölüyor.

Olur şey değil! Çeyrek elmanın içinden çıktı.

Eunun nasıl yapıldığını anlamak isterseniz 11inci sayıfaya bakınız

B u g ü n k ü T ü r k i y e m i z

Bir fabrikanın dokuma tezgâhında genç Türk kadını. Serbestisine kavuşan Türk kadınının el atmadığı bir iş sahası, yok gibidir. Türk kadını, modern makineleri kavrayış, bunlarla sebatla ve meharetle uğraşmak gayretlerini gösteriyor

“Berliner Illustrirte Tsay, tung,, adlı haftalık Alman mecmuasında “Bugünün Türkleri,, serlevhalı bir yazı ile beraber, Türkiyeye dair bazı resimler çıkmıştır. Resimleri, mecmuada çıkan tariflerle beraber bu sayfada görüyorsunuz. yazıda da şöyle deniliyor: Kamâl Atatürk, — bütün Türklerin babası — bir çok cihetten kurunu vustayı hatırlatan bir hükümeti, kısaca bir müddet içerisinde modern, Avrupalı Türkiye haline getirdi. Şimdi Efendi ve

Paşa yok, her vatandaş, ismi ile birlikte tescil edilmiş bir de soyadı taşımağa mecburdur ve fes, sarık, şalvar, müzelik şeyler mesabesinde. Asırlarca harem kafesleri ve peçe arkasında kapatılan ve hakkı tanımayan Türk kadını, bütün hakkını edinmiş vatandaş oldu. Bir zamanın kadıncığı, yahut da esiresi, şaşılacak derecede süratle, modern meslek arkadaşı, aile kadını ve anne olarak tam Avrupalı bir kadın şeklini aldı.”

Kızlara bir muallime! Türk kadını, fileri sahalarda da temayüz etmiştir. Çocuk bahçesi idare eder, muallimelik, hekimlik ve kimyagerlik yapar, erkeğin yanın da bu sahalarda da farksız değer ortaya koyar

Türk dil kongresini idare eden İbrahim Necmi Dilmen'in kızı Zerrin Dilmen. Babasıyla birlikte, Türk dilini modernize etmek ve temizlemek yolunda çalışıyor. Başarılabilmesi için derin ve geniş bilgilere ihtiyaç olan bir vazife.

Anadoluda, Bursada bir çiftçi Türk kadını. Ziraî deneme müesseselerinde açılan pratik kurslarda, modern Türk kadını, bahçecilik tekniğinin sırlarını öğreniyor!

Newyorkta veya Tokyoda olduğu gibi: Türk stenotipisti, çalışırken. Türk kadını, modern Türkiye'nin kuruluşunda hür insan olarak yardım etmek için çalışma sahasını elde etmiştir.

Yüksek tahsil görenlerden üçü. Genç Türk kadınları, şimdi çalışkan talebeler sıfatıyla, liselerin ders sıralarında ve üniversitelerin konferans salonlarında oturuyorlar.

1900 senesinde kibar bir Türk kadını. O zaman Türk kadını umumiyetle erkeğin hiç bir hak ve salâhiyeti olmayan hizmetçisi veyahut da işçisi idi. Zengin haremde de hemen hemen bir lüks eşyadan farklı bir şey değildi

Bugünün Türk kadınlarından: Boğaziçinde bir çift neşeli ve çalâk sukçu!